

ლიტერატურული გაზეთი

გიორგი
ლობჯანიძე

როგორ მომენატრა
ქველი გაზაფხული,
მინდორში იების კიადვი,
მოვიდნენ ღორები
და სველი დინგებით
მთხოვენ
მარგალიტებს იაფად...
მარგალიტის ყადრი
ლორებმა რა იციან,
უნდათ საჩვენებლად,
საგიფედ...
მე მართლა იმ ღორის
დედას რა ვუთხარი,
ვინც თქვენ მარგალიტებს
გაგიფენთ...
სულში ჩავიბრუნებ ყველა
ჩემს მარგალიტს,
სადაც უდაბნოა ურწყავი...
მინდვრებს აფენია
იის მარგალიტი,
როგორც ანგელოზის
კურცხალი...

აჯიბადემის ფანჯრები

და როგორც ბოლო ბიზანტიელი,
თევზით აღმა მიყვები სტამბოლს
და მჯერა, იგი ჩემთვის სახელად
რომ არ დაირქმევს შეწყვეტილ ამბორს.
საავადმყოფოს ფანჯრებთან აღწევს
თეთრ თოლიათა რიგი და რიგი,
ქალაქი თავის ცხოვრებით ცხოვრობს
საავადმყოფოს ფანჯრების იქით.
ვეჩურჩულე საყვარელ ქალაქს:
ნუ მიმატოვებ შენს უამბოროდ,
სიზმარო ლურჯი მინარეთების,
თოლიებივით თეთრო სტამბოლო!

...
აქ არის ჩვენი აჯიბადემი,
სადაც ხელახლა დავიბადებით.

ლილის, რომელიც კალიან დიდია

მანც რამდენ დარდს უძლებს ადამიანის გული?

აი, მამა და პატარა გოგონა წვიმაში
მიდიან.

დედა ძალიან ავადაა.

გოგონა ახლო ნათესავთან იყო,
რომელმაც მამას გამოუცხადა,
რომ ველარ შეძლებს ბავშვის შეფარებას.

ეს სამი კვირა,
რაც იყო, ხომ იყო.
ახლა თვითონაც ბევრი პრობლემა აქვს,
უამრავი თავისი საზრუნავი —
მოსავლელ-მისახედი.

მამამ ახლო ნათესავს მადლობა გადაუხადა
გამოჩენილი სანიმუშო,
საჩვენებელი ყურადღებისთვის.
და მიჰყავს პატარა გოგო მეორე ნათესავთან,
ვიდრე დედა გამოჯანმრთელდება
ან ვიდრე იმ ნათესავსაც
თავისი საქმეები გამოუჩნდებოდეს,
გადაუდებლად მოსაგვარებელი.

და, აი, ეს კადრი
მთელი ცხოვრებაა:
მამა და პატარა გოგონა წვიმაში,
კეთილი ნათესავიდან
უფრო კეთილ ნათესავთან მიმავლები...
სანამ დედა გამოჯანმრთელდება
და შინ
დაბრუნდება...
სამივე მათგანი...

მე კიდევ იმას ვფიქრობ,
რამ შემქმნა ეგრე რეგენი?
ვერც შევებრძოლე სანუთროს,
ვერც მუხლზე ჩამოვექენი.
თავი სულ ისე მეჭირა,
თითქოს არავინ ვიყავი,
ყველა გულდაგულ მრიყავდა,
მე ვიყავ გაურყავი.
სულ ნამდვილ ცეცხლად დამდალა,
გულზე სახმილის მოდნობამ.
ჩემი ფასი კი ვიცოდი...
ნეტავი, არა მცოდნოდა...

რჩევა

ჩემო შვილო,
როცა დიდ საქმეზე ხელი გიკიდია,
წვრილმანებს ყურადღება არასდროს მიაქციო.

ქველი სიბრძნეა,
მაგრამ ერთი რამ გამორჩა ამის მთქმელს:

წვრილმანებსა და არა — დეტალებს.
დეტალები მუდამ მთავარია!

იმას კი ვერავინ გასწავლის,
დეტალები და წვრილმანები ერთმანეთისაგან
როგორ გაარჩიო,
გარდა ცხოვრებისა!

ჰოდა, ნუ გეშინია,
წადი და იცხოვრე!
ცხოვრება ნიშნავს:
რალაცა შეგეშალოს!

იღნებობა

დღე, როცა ვარსკვლავმა აღმოაჩინა,
რომ ცაზე კი არ ციმციმებს,
კომკავშირელის
მკერდზეა დაბნეული...

ყველაზე მწარედ

ვერ ჩაანაცვლებს
დედის სახეს
დედის სურათი —
ყველაზე მწარედ
ეს სიმართლე
ობოლმა იცის.

მინა ცივია,
ზეცა შორი,
მოგონებების
გზაგასაყარი
შეხვედრათ
ცისა და მიწის.

არც ქველებური
ჟრუანტელი,
არც გასახარი,
და მაინც, როცა
დარდის თბილი
საბანი
მხურავს,
თითქოს
არსადაც არ წასულა
დედა,
აქ არის,
დავყურებ ხსოვნის
ბალიშის ქვეშ
ჩამალულ
სურათს.

შუშანიკ

როგორც კი მზე აჭერს, ყოველ წელს
რალაც წარმართული ლოცვით
მელნისფრად ინთება მცხეთაში
არმაზის კალთებზე მოცვი.
თავსა დამართს სცემს და დუღუნებს
ცრემლითა მწარითა: იქნებ,
ვარსქენი კი არა, მე თვითონ,
სამგზის საწყალობელ ვიქმენ!
ქარში ჩემს მელნისფერ ნაყოფს
თავში ხელებივით დავიშენ,
ან როგორც მარტოობის ორლანის
ჟამით ჩამოქეხულ კლავიშებს,
ისე ავაჟღერებ მწუხარედ,
ვით ხმაურს მძვინვარე მენყრის,
ვარსქენ, თავყვანი მეც, ვბრიალებ,
როგორც ატროშანის ცეცხლი!

ნასკლა

სწორად შენიშნეთ: მუდამ მშვიდი ვარ,
მაგრამ იმას, ვინც დიდხანს მედავა,
ვეტყვი: უბრალოდ, როცა მივდივარ,
მივდივარ უკან მოუხედავად.
ყველაფერს ვუძლებ... ვერ ვეგუები
მხოლოდ ქარების ზუზუნს და წინინს...
მზე ამოვიდა, თუ ჩემს ზურგს უკან
გაძლებს მტკიცე ხიდები იწვის...

კლინიკური ლექსი

გადადებულ პაციენტს
გადაუდებელი დახმარება
გაუწიეს...
იმუნიტეტდაქვეითებულს,
ახლა მთავარია,
არაფერი გადაეღოს,
თორემ
მთავარ
დაავადებას
როგორღაც მიხედავენ...
გადამდები ოპტიმიზმით
შეიარაღებული ექიმი
ჩვენც გვამხნევებს,
იმის მიუხედავად,
რომ სიცოცხლეს
სქესობრივად გადამდები დაავადებაა
და მისი რემისია შესაძლებელია,
რათა ლეტალური გამოსავალი
ღრმა სიბერემდეც კი გადაიდოს...

სიცრუის სული

ჯერომ სელინჯერის რომანში „თამაში ჭვავის ყანაში“ ხშირად მეორდება სიტყვა phony (თვალთმაქცი). თვალთმაქცად მიანია ჰოლდენ კოლფილდს სკოლის დირექტორი თარმერი, რომელიც კოლეჯის მოსწავლეების მდიდარ მშობლებს ელაქუცება, ღარიბებს კი ცივად ართმევს ხელს; მუსიკოსი ერნი, ნარცისად რომ ქცეულა და თავმდაბალი ადამიანის როლი მოუგია; კოლეჯის სტუდენტები, რომლებიც მხოლოდ „იმიტომ სწავლობენ, რომ ცოტა გამოიქვეყნონ და ერთ მშვენიერ დღეს ის ოხერი კადილაკი შეიძინონ“. თითქოს ყველა სიცრუის სულს შეუპყრია, რომელიც ადამიანს სხვადასხვა ცოდვისკენ უბიძგებს: ფულის გადამეტებული სიყვარულის, თვალთმაქცობის, მლიქვნელობისა და სულიერი სიცარიელისკენ. რომანის მთავარი გმირის ძმა დ. ბ.-ც ფულის გაკერპებისკენაა მიდრეკილი. მას ჰოლდენი prostitute-ს უწოდებს, რადგან ერთ დროს კარგი მწერალი ფულზე მიეყიდა ჰოლივუდს. ფული კერპია, მასზე გაყიდული ადამიანი კი — მეძავი, რომელიც ბიბლიური გაგებით „უცხო ღმერთთან მრუშობს“.

XX საუკუნეში ადამიანები ძველი იუდეველების მსგავსად არ ღალატობდნენ საკუთარ რწმენას და გორაკებზე მსხვერპლს არ სწირავდნენ ბოძინებს, თუმცა მათ შექმნეს ფულისგან კერპი და წარმართებით გააღმერთეს. სწორედ ეს ანუხებს ყველაზე მეტად კოლფილდს. მის მთავარ ტრაგედიას ულიამ ფოლკნერი ასე აყალიბებს: „ინტელიგენტურსა და სხვებზე ოდნავ მგრძობიარეს მარტივი რამ სურდა, შეეყვარებინა კაცობრიობა, მაგრამ როდესაც მოისურვა ადგილი დაემკვიდრებინა საზოგადოებაში... აღმოაჩინა, რომ იქ ადამიანი აღარ იყო“. დიახ, კოლფილდი მზადაა შეიყვაროს კაცობრიობა, მაგრამ ადამიანს ვერ პოულობს, რადგან ის ფულის, ამ ახალი კერპის თავყვანისცემას გადაუგვარებია და სულიერად დაუმახინჯებია. ჰოლდენს უჭირს ურთიერთობა თვალთმაქცებთან, საზოგადოების გარკვეული ჯგუფისთვის დამახასიათებელი ლექსიკით რომ მეტყველებენ და ჯოგურად აზროვნებენ. ისინი თითქოს ინდივიდები არც არიან. „ყველას თავისი ბინძური ბანდა ჰყავს და იმათთან ტრიალებს“, — ეუბნება ჰოლდენი სალის, თავის მეგობარ გოგონას. კოლფილდს სკოლაში არსებული მდგომარეობაც ალიზინებს, თანატოლების სულიერი სიცარიელე; „მთელი დღეები ცარიელი ყბედობა — გოგობზე, დაღევაზე, ხვევნა-კოცნაზე“. კოლექტიური ცნობიერებაც აუტანელია, რადგან „კალათბურთელები ცალკე დაძრწიან, კათოლიკეები — ცალკე, ეს დაწყველილი ინტელექტუალისტები — ცალკე, ბრიჯის მოთამაშეებიც თავისთვის არიან“. თვით კითხვის მოყვარულებიც რაღაც კლუბში განვერანებულან და „ძალიანაც რომ მოინდომო, ნესიერად გამოლაპარაკება...“ აქ ჰოლდენს სალი აწყვეტინებს, რომელსაც მიაჩნია, რომ სკოლაში ბევრი რამის სწავლა შეიძლება. თუმცა კოლფილდს სულ სხვა რამის თქმა სურდა. მისი აზრით, საზოგადოებაში სიცრუის სული და ჯოგური აზროვნება იყო გამეფებული და ადამიანი აღარც არსებობდა, ინდივიდი, რომელსაც გამოელაპარაკებოდა...

სიცრუე და თვალთმაქცობა ადამიანსაც რომ ღუპავდა და საზოგადოებასაც, ეს სელინჯერამდე ბევრად ადრე იყო ცნობილი. პირველი და ცრუ წინასწარმეტყველები ხანდახან ისრაელის მეფეებსაც აგდებდნენ განსაცდელში და მთელ ერსაც. ბიბლიური ამბები მარადიულ თემებს ხეება, ამიტომ ისინი თავიანთი არსით დღესაც მნიშვნელოვანნი არიან. გავისსენოთ თუნდაც მეფე აქაბის ამბავი და მისი სამეფო, რომელსაც სიცრუის სულმა შეურყია საფუძველი. მეფეს არ ძალუძდა, სამართლიანად ემართა ქვეყანა და ჭეშმარიტების გზას დასდგომოდა. ის მერყევი ადამიანი იყო და წარმართი ცოლის გავლენით კერპთაყვანისმცემლობისკენ იხრებოდა. ამის გამო დაუშვეს ზეციურმა ძალებმა მისი დაღუპვა. აქაბი უნდა გაეტყუებინათ ისრაელიდან, რომ გალაღზე გაელაშქრა და იქ დაცემულიყო ბრძოლის ველზე, ქალაქ რამოთში. მაგრამ ვინ გაიტყუებდა უკეთურ მეფეს ან როგორ? სწორედ ამის შესახებ ზეციური ძალები. „ერ-

თემურ გაბუნია

წინასწარმეტყველური რომანები

მკითხველი განებივრებულია სათავადასავლო, ისტორიული, თრილერის, ფენტეზის ყანის თხზულებებით. ზოგს კლასიციზმი მოსწონს, ზოგს — რომანტიზმი, სხვებს — სასიყვარულო ინტრიგაზე აგებული გასართობი ლიტერატურა. თუმცა ოდითგანვე იქმნებოდა ზოგადსაკაცობრიო წინასწარმეტყველები, რომლებში წამოჭრილი საკითხები იმდენად მნიშვნელოვანია თავიანთი არსით, რომ ეს წიგნები წინასწარმეტყველურადაც კი შეიძლება მივიჩნიოთ.

ესეიში „წინასწარმეტყველური რომანები“ სწორედ ასეთი მნიშვნელოვანი თხზულებების შესახებ მინდა, გესაუბროს.

თი ამას ამბობდა, მეორე — იმას. გამოვიდა სული, წარუდგა უფალს და თქვა: მე გავიტყუებ. ჰკითხა უფალმა: რითი? მიუგო: გავალ და სიცრუის სულად ვიქცევი ყველა მისი წინასწარმეტყველის ბაგეში“ (მესამე მეფეთა, 22, 20—22).

ასეც მოხდა. ოთხასმა ცრუ წინასწარმეტყველმა ურჩია მეფე აქაბს, გალაღზე გაელაშქრა. მხოლოდ ერთი მართალი წინასწარმეტყველი, მიაქა მოუწოდებდა, არ ებრძოლა, რადგან ხილვაში ხედავდა მთებზე უმწეო ფარასავით მიმოფანტულ ისრაელს. სამწუხაროდ, მეფემ ცრუ წინასწარმეტყველებს დაუჯერა და არა მიქას. აქაბი რამოთში სასიკვდილოდ დაიჭრა და საომარ ეტლში სისხლისგან დაიკალა. „გარეცხეს ეტლი სამარის ტბორზე და ლოკავდნენ ძაღლები მის სისხლს“ (იქვე, 2, 38).

უბედურება ისაა, რომ მსოფლიო დღესაც უმწეო ფარასავით მიმოფანტულ ისრაელს ჰგავს, საზოგადოების გარკვეული ნაწილი კი — სიცრუის სულით შეპყრობილს, მართალი სიტყვა რომ აღარ ესმის. უმეტესწილად თვალთმაქცებსა და მლიქვნელებს დარჩენიანთ სარბიელი. სწორედ ეს ანუხებს ჰოლდენ კოლფილდს და საკუთარ თავს ადანაშაულებს, რომ არაა საკმარისად გამბედავი, წინ აღუდგეს ბოროტებას. კოლფილდს წამოსვლის უმთავრეს მიზეზს

ის მხოლოდ ფიბის უმხელს, რომელიც მისთვის წმინდა ცნობიერებისა და ბავშვური უმანკოების სიმბოლოა. როდესაც ჰოლდენი უზარმაზარ ქალაქში ხმის გამცემს ვერ პოულობს, სწორედ უმცროსი და ევლინება მამულ რგოლად, მასთან გულწრფელი საუბარი. აქამდე ჰოლდენს არავისთვის უთქვამს, საიდუმლო სამომო ყოფნა მანუხებსო, არადა, თურმე საკუთარი თავი ღაჩრად მიაჩნდა, ორგანიზაციაში შესვლაზე დათანხმების გამო. ჩემს სკოლაში „რაღაც ოხერი საიდუმლო საზოგადოება მოიგონეს“, მე კი ვაჟკაცობა არ მეყო, შესვლაზე უარი მეთქვაო, აი, რა შესწივს დას. თუმცა ულიამ ფოლკნერმა (1958 წლის 24 აპრილს ვირჯინიის უნივერსიტეტში სტუდენტებთან პრეზიდენტ ეიზენჰაუერის გეგმის განხილვისას) არა გაუბედაობა, არამედ სულ სხვა რამ მიიჩნია სელინჯერის პერსონაჟის, ჰოლდენ კოლფილდის უმთავრეს ტრაგედიად.

პირველადმსოხილ ჭიქაში

ხანდახან ლამაზი შეფუთვით გვანვდინ იმას, რაც არაა სასარგებლო სულიერებისთვის, მეტიც, პიროვნების თავისუფლების შეზღუდვისკენაა მიმართული. ეს ბრჭყვიალა შეფუთვა ადამიანს ხიბლავს და ვე-

რც ხვდება, როგორ აქცევენ ჩარჩოში წინასწარ საგულდაგულოდ შედგენილი გეგმის მიხედვით. „ძმობა, ერთობა, თავისუფლება“ იყო მემამოხეთა ლოზუნგი ოქტომბრის რევოლუციამდე. თუმცა გამარჯვების შემდეგ ბოლშევიკებმა ძმის ძმა მოაკვლევინეს, ქვეყნის ერთობაც დაარღვიეს (ოთხ მილიონამდე ადამიანი გააქციეს რუსეთიდან), მერე კი საკუთარი მოქალაქეები კომუნისტური იდეოლოგიის მონებად აქციეს...

სწორედ ადამიანის დამონების საშუალებების შესახებ საუბრობდა ულიამ ფოლკნერი უნივერსიტეტის სტუდენტებთან. ცნობილია, რომ ცალკეული ინდივიდის გაკონტროლება უფრო რთულია, ვიდრე ადამიანთა ჯგუფების. რომელი სპეცსამსახური აუვიდოდა მილიარდობით ადამიანის კონტროლს? ამისთვის არც კადრები ეყოფოდა და არც სახსრები. მაგრამ, თუკი შედარებით ნიჭიერ, საზოგადოებაზე გავლენის მქონე პიროვნებებს სხვადასხვა ორგანიზაციებში გააერთიანებდა, მაშინ მასების კონტროლიც გაადვილდებოდა. ამ პრინციპით იყო შედგენილი პრეზიდენტ ეიზენჰაუერის გეგმაც, რომლის თანახმადაც რიგითი ადამიანები კი არ უნდა გასაუბრებოდნენ ერთმანეთს, არამედ ერთი ჯგუფის წარმომადგენლები — მეორეს.

— ორი წლის წინ პრეზიდენტმა ჩაიფიქრა გეგმა, რომელიც ძირითადად სწორ იდებოდა იყო დაფუძნებული, — ასე დაიწყო სტუდენტებთან საუბარი მწერალმა. მართლაც, რა სჯობდა, თუკი განსხვავებული ეროვნების ცალკეულ პიროვნებებს, სხვადასხვა ენაზე მოლაპარაკეთ, საშუალება მიეცემოდათ გასაუბრებოდნენ თავიანთ კოლეგებს მთელ დედამიწის ზურგზე? მუშა — მუშას, მეცნიერი — მეცნიერს, ადვოკატი — ადვოკატს? ყველა სინაურული გაიზიარებდა ამ იდეას. თუმცა, მწერლის აზრით, სწორედ სიტყვათა ამგვარ წყობაში იყო მთავარი საფრთხე. რატომ მაინცდამაინც მუშა — მუშას, ბანკირი — ბანკირს, მსხვილი მენარმე — მსხვილ მენარმეს? ხომ არ ნერგავდა ხელისუფლება რაღაც მითიურ რწმენას, თითქოს პიროვნებას აღარ შეეძლო პიროვნებასთან საუბარი იმ უზრალო მიზეზის გამო, რომ ინდივიდუალურად მოაზროვნე ადამიანი უკვე საერთოდ აღარც არსებობდა? ნუთუ არ შეიძლებოდა ერთ ადამიანს მეორესთან ჩვეულებრივად ესაუბრა თავის სატკივარზე, ისე, რომ რომელიმე ორგანიზაციაში არ განვერიანებულიყო? თითქოს ვიღაც ცდილობდა, ჩაეგონებინა ადამიანისთვის, რომ მას უკვე აღარ ჰქონდა ისეთი თვისებები, როგორცეცაა: პატიოსნება, სიბრალული, პასუხისმგებლობა და თანაგრძნობა. ხელისუფლება ცდილობდა, მოქალაქეები დაერწმუნებინა, რომ რადგან ყოველივე ეს უკვე აღარ არსებობდა, იმის იმედილა უნდა დარჩენოდათ, რომ ორგანიზებულ ჯგუფებში ეარსებათ, სადაც თავის ინდივიდუალობას უკეთ უარყოფდნენ და ჩაიხშობდნენ. საზოგადოება ერთმანეთთან დაპირისპირებულ ახირებულ ჯგუფებად და ფრაქციებად იყო დაყოფილი. სინამდვილეში ეს ფრაქციები ერთსა და იმავე დროს, ერთსა და იმავე რამეს გულისხმობდნენ — ორაზროვნად, აბსტრაქტულად. „ხალხთა დემოკრატია“, „უმცირესობის უფლებები“, „სამართლის თანასწორობა“, „სოციალური კეთილდღეობა“ — ფოლკნერის აზრით, ეს სიტყვები იმ დემოკრატის წარმომადგენდნენ, რომლითაც უსირცხვილოდ ამართლებდნენ უპასუხისმგებლობას და ადამიანებს კი არ ინვევდნენ, არამედ აძულდებდნენ, მონაწილეობა მიეღობათ ამ ფარსში.

რა უნდა მოიმოქმედოს მწერალმა? „ის წინ უნდა აღუდგეს ამ შემოტევას“, გაიღოს „მცირე, მაგრამ მკვირფასი პიროვნული ძალა“ იმის წინააღმდეგ ბრძოლაში, „რაც თრგუნავს მის ინდივიდუალურობას“, რათა ნამდვილი ხელოვანი გახდეს. „საქმე ისაა, — დასძინეს ფოლკნერი, — რომ ახალგაზრდა მწერალს დღეს თანამედროვე სახელმწიფო, რომლის დახატვასაც ვცდილობდი, აიძულებს იმოქმედოს კაცობრიობის ერთგვარ სიცარიელეში“, რომელიც „მას არც ამოუჩრვია, ვერც გასწვდებდა და ვერც გაექცევა, როგორც ბუზი ვერ გაფრინდება პირქვედამსოხილი ჭიქიდან“. სწორედ ამ დროს დაიწყო ფოლკნერმა სელინჯერის შესახებ საუბარი, საგანგებოდ გამოყო ის სხვა ახალგაზრდა მწერალთაგან და ახსენა „თამაში ჭვავის ყანაში“, წინამოებნი, სრულყოფილად რომ გამოხატა-

გიორგი
ლობჯანიძე

რაკილა იცის,
რომ ამ სიტყვების შედეგი
მისთვის
მუდამ ერთია,
განსხვავება კი —
მხოლოდ ჩემში,
მე გამომხატავს,
ჩემს გუნებას თუ ჯანმრთელობას,
რაც ძაღლისთვის საინტერესო
სულაც არ არის...
ასე მგონია,
მოიგონეს,
რაც კი ძაღლის სიყვარულსა და ერთგულებაზე
გამიგონია.
ძაღლსაც მხოლოდ მაშინ უყვარხარ,
როცა შენგან ხეირს მოელის,
უანგარო სიყვარული? —
სასაცილოა!
მითუმეტეს,
ძაღლისაგან
და ერთია კაციც და ძაღლიც!
მე მაინც ვეძებ გამართლებას,
უფრო იდეალს:
იქნება, ასე თავკერდა ამ ძაღლის ჯიშია!
მე დავაშავე,
რომ ავეყვი თბილისურ მოდას,
ჰასკის ლეკვი რომ მოვიყვანე,
დავიდე ცოდვა,
თორემ მეუღლე მაფრთხილებდა:
ვერ მოვუვლით და
ძაღლსაც და თავსაც
სამუდამოდ გავინამებთო...
არ დავუჯერე
და ახლა, თუ დავინუნუნებ,
პასუხად მუდამ მესმის:
„მე ხომ გეუბნებოდი!“

IV
მე კი მინდოდა,
მაშინ ჩემი მოზარდებისთვის
ცხოველების სიყვარული მესწავლებინა.
ბავშვების გამო მოვიყვანე
სულ ორი კვირის ბომბორა ლეკვი.
ერთი კახელი კარგი კაცისაგან
400-იოდე ლარად ვიყიდე.
როგორც მაშინ მეუბნებოდნენ,
„მუქთად,
საჩუქრად“ ...
პატრონმა ლეკვი
ერთ ნაცნობ მღვდელს გამოატანა,
რომლის მეუღლეც
რალაც მძიმე ოპერაციას იკეთებდა
და მოძღვარმა
შენაძენი
საავადმყოფოს შესასვლელში გადმომილოცა
მუყაოს ყუთით.
ასე მომყავდა
ყუთიდან თავამოყოფილი,
ძლივს მსუნთქავი,
ალბათ მშვიერი.
და გზადაგზა
ისე ძალიან მიყვარდებოდა,
რომ დღეს უკვე
მის გარეშე გაძლება მიჭირს.
მაგრამ თვითონ ის
სამინელი ეგოისტია.
მოფერებას სულ იქით ითხოვს
და სიყვარულს
მხოლოდ მაშინ თუ გამოხატავს,
უფრო სწორად, მხოლოდ მაშინ მელაქუცება,
როცა ქვემოთ ჩაყვანა ან ჩათრევა უნდა,
როცა შია,
როცა ჩემგან მოელის ხეირს.

V
დილაა.
დაუსახლებელი მინდვრებისკენ
მივარბენინებ
ძაღლს, ჩვეულებრივ.
ლტოლოვლების კორპუსს ჩავცდები
და შორს გავიყვან,
რომ არავინ შევანუხო,
მაგრამ ძაღლი უცებ სწორედ
ამ კორპუსისგან მოშორებით,
მაგრამ სწორედ მის პირდაპირ
იცუცქება
და ხელს აღარ ვუშლი.
ჩვენ წინ ღელეა —
ნავით, ათასი ხარახურით ამოვსებული,
ეს ნაგავი წყალში ტივტივებს.
წყალი მომწვანო-მოცისფროა
და საშინელ სიმყრალეს აფრქვევს.
ამ დროს კორპუსის აივანზე გამოდის კაცი.
ლიპიანი,
ნელსზემოთ ქველი,
შარვალი კი აცვია გრძელი
და ქამარში პისტოლეტი გაუჩრია —
ძალოვანია!

ძაღლის ჩაყვანა

I
უნდა რქმეოდა ამ ლექსს „ძაღლის გასეირნება“, მაგრამ „ჩაყვანა“ ჩემთვის უფრო ბუნებრივია: სულ ასე ვამბობ: „ჩავიყვანო ახლა ეს ძაღლი!“ ჩვენ მესამე სართულზე ვცხოვრობთ, ქალაქის ბოლოს, გამუდმებულ ქარიშხალში მოქცეულები. მუდმივი დელგმა გვაკრავს გარშემო და ამ დელგმაში თითქმის ყოველთვის მეზარება შინიდან გასვლა, მაგრამ დღეში ორჯერ ძაღლისთვის მაინც მიწვევს ქვემოთ ჩასვლა მისი თანხლებით, მასთან ერთად ირგვლივ გაშლილ ველზე სირბილი, შორი და მყუდრო ადგილების ძებნა ძაღლის მოსასაქმებლად. წლების წინათ ჩვენი კორპუსის იქით ტრიალი მინდვრები იყო, უკაცრიელი, რამდენიმე ბინის ნანგრევით, კომუნისტებს რომ წამოეწყობათ მათი შენება, ვეღარ მოესწროთ და ეს მწირი პეიზაჟი — ქარიშხლითა და ხრიოკი ნგრევით — იმ ეპოქის და ჩვენი დროის შემეხებ ნერტილად, „ვაშა ამ ახალ საქართველოდ, ვაშა შენებად!“ დარჩენილიყო...

II
დაახლოებით სამი წლის წინათ საკუთარი მიწა-წყლიდან დევნილ ქართველებს ამ ნანგრევებში ჩასახლების უფლება მისცეს. შემოესივნენ როგორც გამრჯე ჭიანჭველები, დაუმთავრებელ კორპუსებსაც დასდეს საშველი, სულ ხელახლა ააშენეს, გაალამაზეს, მოაპირკეთეს, გააცოცხლეს, აახმაურეს. მე ვიტყვოდი, რომ ზედმეტადაც, რადგან ისედაც არტისტული მჩქეფარების კუთხის შვილები —

ამდენი ჭირით, ომით ნერვებმოცვეთილები — ახლა მუდმივად ჩხუბობენ და მუშტიკრივი აქვთ: ცოლი ქმარს, შვილი დედას, მოყვარე მოყვარეს ებრძვის. ამდენი ხანი ამბოკარი, აღარაფრის მქონე ხალხი ახლა ერთ მეტრ ფართობზე ჩხუბობს... ერთ ფანჯარაზე, ერთ კედელზე და ერთ კუთხეზე. „რა ამბავია?! გარეთ ნეტა, რა კვილია?“ — თითქმის ყოველდღე კითხულობს ცოლი. „არაფერია! მეგრელებმა დასცხეს ერთმანეთს!“ — ვეუბნები და ფანჯრიდან ვხედავ, როგორ მოდის ჯერ პოლიციის მანქანა და იქვე სასწრაფო. როგორ ჩამოჰყავთ ვიღაც ქვემოთ ნაცემი ან გულშემოყრილი...

III
„ჩავათრიო ახლა ეს ძაღლი!“ — ვამბობ ჩემთვის, უფრო სწორად, თავს შეეუძახებ, რადგან ამ ქარში, ამ სიბნელეში სიკვდილია ჩემთვის მინდორ-მინდორ სირბილი და ძაღლისათვის ადგილის ძებნა მოსასაქმებლად. ამ დროს ყველა ჩუმად, რადგან იციან: „ჩავათრიო!“ — იმას ნიშნავს, რომ დალილი ვარ, ნკიბზე ვკიდივარ მეგრელებზე და, მტრისას, ჩემი აფეთქება, თუკი ავფეთქდი. მხოლოდ ჩემი ჰასკი მორბის სიხარულით და ხტუნვა-ხტუნვით, სულერთია, რომელ ოთახშიც გინდა იყოს, ამ დროს, როცა ამ სიტყვებს ვამბობ, ყველგან ესმის და ყველგან ახარებს ეს ჯადოსნური: ჩავიყვანო, თუ ჩავათრიო! ნიუნსებს ის ყველაზე უკეთ მიხვდება, მაგრამ სულაც არ ადარდებს ეს განსხვავება,

„ძმაო, ერთი მომხედე აქეთ!
მაგ ძაღლს აქ ნუ დააცუცქებ!
მერე ისეთი ყროლის სუნი შემოდის სახლში,
რომ ფანჯარას ველარ ვალებთ,
იქით მაინც გაგეყვანა,
შე კაი კაცო,
ცოტა მოშორებით!“

ვბრაზდები, მაგრამ
რას ვეტყვი!
ფორმალურად ეს კაცი სავსებით მართალია!
ამიტომაც ვებოდიშები:
მეტს აღარ ვიზამ-მეთქი და
თან გაბრაზებული ვიყურები
ლელეში ჩამდგარ ქაობისაკენ,
რომელიც
მომწვანო-მოცისფრო
თვალს მიკრავს
და მეუბნება:

შინაგანი სიმართლე
ყოველთვის მტყუანია ფორმალურ სიმართლესთან.
კიდევ კარგი, თორემ, აბა, ამ ადგილას
მე ასე რა გამაფუფუნებდა!
შენც ზუსტად იცი ეს ამბავი,
თორემ მართლა მაგ ღიპიანისა და მისი ფიშტოსი
ხომ არ გეშინია?!
ბავშვობიდან
სათამაშო გგონია ყველა იარაღი!

VI
გაივსო ჩვენი ქალაქი
შინიდან გამოძევებული ჰასკებით.
ძნელია მათი მოვლა და
ძალიან კარგად მესმის მათი პატრონების.
მორალიც ვერ გავიგე,
საერთოდ რა არის,
რომ ახლა ავდგე და
სხვების თავზე ვიკითხო ეს მორალი.
ვერანაირ ურთიერთობას ველარავინ უძლებს
და
ერთმანეთს გაურბის.
ძალდი პატრონს ვერ ცნობს
და ძაღლს პატრონი არ ეპიტნავენა.

„მე კი მებრალება ტომასი,
უენოა! უტყვი! უბედური!“ —
ვეუბნები ჩემს ცოლს.

„მე თუ მეტყველი ვარ,
იმიტომაც არა ვარ ბედნიერი?!“ —
მპასუხობს სარკაზმით
და, არსებითად,
მთელ ჩვენს ცხოვრებაზე ყველა,
საიდანაც მეც სულ მინდა გაქცევა,
მაგრამ სწორედ სიყვარულიდან
ამოზრდილ წვრილმან მოვალეობებს
ვერასდროს გავექეცი.

ჩვენი ჰასკი კი
ისეთი ჯიშისაა,
თუ გაგექცა,
თავანყვეტილი გარბის,
უკან არასოდეს დაბრუნდება,
თავისუფლების ძაღლია,
სტეპის ნაშიერი.

VII
ლტოლვილების კორპუსთან
ცხოვრობს ერთი საოცარი ბიჭი.
ახლა, დიდხანია, აღარ შემხვედრია,
არ ვიცი, სად არის.

ადრე,
სანამ გზაზე პირისპირ შევეფეთებოდი,
მისი ხმა მესმოდა,
ხმა უდაბნოში მლაღადებელივით.
ვერ ვიგებდი, ქალის ხმა იყო ეს თუ მამაკაცის,
რომელიც კიოდა:

„ახლოა თქვენი განკითხვის ჟამი!
უფლება!
უფლება!
სიცოცხლე!
სიყვარული!
აი, რა არის მთავარი!
თქვენ სუყველას ესენი გჯობიან!“

მაშინ არ ვიცოდი,
ვინ იყვნენ „ესენი“,
ვიდრე, ერთხელაც,
გზაზე პირისპირ არ შევეფეთე ამ ხმის პატრონს.
გამხდარი, თმამოშვებული,
ჭუჭყიან ტანსაცმელში ჩაცმული ბიჭი იყო,
უცნაურად კეკლუცი
და გამომწვევი.
გვერდით უბნის მანანალა ძაღლების ჯარი
მოჰყვებოდა,

საბავშვო ეტლში ლეკვი ჩაენიხა,
მეორე ლეკვი, ჩვერებში გახვეული,
გულზე აეტატებინა,
ვითომ ძუძუს ანოვებდა
და იავნანას უმღეროდა.

გვერდით რომ ჩამიარა,
თვალეში კეკლუცად ამიფახურა,
ძუძუსთავი უხერხულად მოიმალა
და, თითქოს მე მეუბნებო, ჩაილაპარაკა:

„უფლება!
უფლება!
სიცოცხლე!
სიყვარული!
ყველა თქვენგანს გჯობიან ესენი!“

იმათ კი გვერდი მშვიდად ამიქციეს
და მთელი ხროვა გაზავდა ბორიყში...

მაშინ ჩემთვის გავიფიქრე:
ალბათ ეს არის ძაღლების ღვთისმშობელი!

VIII
„უენო იმას ნიშნავს,
რომ ეს ჩვენ გარეშე
ველარ იარსებებს!
შიშვლით მოკვდება!
სადმე დავარდება!“ —
ვეკამათები ჩემს ცოლს,
რომელიც ორაზროვანი ღიმილით შემომცქერის.
მე კი ძაღლს შევეყურებ,
რომელსაც ერთი სული აქვს,
ღია კარი მოიხელთოს,
რომ
უკანმოუხედავად გაიქცეს.

„უფლება!
უფლება!
სიცოცხლე!
სიყვარული!“

და ვფიქრობ:
სიყვარული
ისაა,
როცა ნება შენია და
სადაც გინდა, იქით გაიქცევი
კარიც ღიაა, —
და მაინც არ გარბიხარ!
ვინც გიყვარს,
მუდამ იმის გვერდით რჩები
და გულუბრყვილოდ გგონია,
რომ მოკვდება შენ გარეშე.

აი, ეს არის ძაღლის ერთგულება,
ძაღლის სიყვარული...

მაგრამ, თუ მოგინდა,
მე არაფერს გაძალებ:
გაიქეცი,
ტომას,
გაიქეცი!

IX
დევნილების კორპუსთან
პოლიციისა და სასწრაფოს მანქანები დგას.
ისევ ვილაც ჩამოჰყავთ საკაცით —

ნაცემი
თუ გულმშეღონებული...

თექვსმეტი წლის შემდეგ
ისევ გავალ რუსთაველზე:
ვიკითხავ —
აქეთ შავი ჯიპების ქარავანს ხომ არ ჩამოუვლია?

პატარა ბიჭი დამეკარგა,
ფარაჯიანი,
დიდი ბიჭია,
დარჩენილი
პატარა ბიჭად,
ვინც აიძულეს,
გათევა
თავისი დროშა,
მაგრამ
სამშობლოს და
ღირსებას
არ დააბიჯა.

შავი ჯიპების შავმა წყალმა ჩამოიარა.
თავი ამ წყალში დავიბანე
დედაბერივით.
და თბილისის შემღვრეული ცით გავიმშრალე,
რომელიც ისე გაშლილიყო,
როგორც წერილი.

სადაც ენერა:
ეს სამშობლოა
და არ არის გზაჯვარედინი!
არსად ნახვიდე,
დარჩი იმის კალთა-უბეში,
აქ შეიძლება მოკვდე, მაგრამ
მშვიდად იყავი:
სამაგიეროდ,
არასოდეს დაილუპები.

ხმები დაირხა,
რომ ამაღამ ანძას ბომბავენ.
მე ზუსტად ანძის ძირში ვცხოვრობ
და თუკი ანძას
ცეცხლი გაუჩნდა,
მეც მოვკვდები,
როგორც ქალაქი,
ჩავეხუტები
უღონობის
მხურვალე ხანძარს.
ჯიპების შავი წყალი მოდის,
კვამლში და ცეცხლში
სხვა ველარაფერს ველარ ვხედავ,
კადრი ირევა,
მოდით, აქ ყრია
ჩემი ნაცრად ქცეული ძვლები,
რომლებიც ყელში
სასიკვდილოდ გაგეჩხირებთ —
ლარულად მოსულ ურდოსაც
და მშიშარა გამცემთ,
შავი ჯიპებით მოჯირითე
ათას ნაბიჭვარს...

იმ დიდმა ბიჭმა
სამშობლოს ხომ,
ვით დახრილ დროშას,
მოკლეს...
მოკვდა და...
ფეხი მაინც არ დააბიჯა!

განსაცდელიდან

ჩვენ, ღმერთო, ერთად
ეს წყვილია გამოვიარეთ
და შენ ახლაც ჩემთან იყავი,
ჩემი მაჯა გეჭირა ხელში
და მამხნევებდი:
ნუ გეშინია!
სიკვდილი არ არსებობს, სადაც
სიცოცხლეში
მხრებგაშლილი
შემოაბიჯებ!
აღმოსავლეთში ჩახვალ:
ოქროს,
გუნდრუკს
და მურს ნაილებ,
სხივს ნამოიყვან,
უკან,
ჯანმრთელს,
ნათელთვალებას,
თვალებს, რომელთა სიმწვანეშიც
შენთვის ახალი გაზაფხულები,
ახლა
იმ ნისლში,
გაუკვალავი თოვლივით რომ
გაკრავს ყელამდე,
როგორც რძეში და აიაზმაში,
იბანავებენ
და
ამოვლენ ტანშეუმშრალნი
სასიხარულოდ,
არ მიიხედო უკან,
წარსულს ნუ გაიხსენებ
ნურც შენ,
ამ ლექსის
ნაღვლიანო
ბოლო სტრიქონო,
გახსოვდეს შუქი,
მაგრამ მისი წყარო —
ის მაჯა,
შენს ხელში,
როგორც
თრიმლის ტოტი,
არ მოიგონო!
მოვდივარ შენკენ,
სიცოცხლისკენ,
ნეტა რა მომაქვს,
როცა ამ ქვეყნად
გუნდრუკიც და
ოქროც სხვისია.
შენ მაინც მიცნობ,
მერე რა, თუ
შუბლზე,
სახეზე
გამოვლილ ჭირთა
ჩაუშქრალი
მური მისვია.

გიორგი
ლობჯანიძე

არ გაგვიზიან

— გაიგე, თურმე ნუხელ მომკვდარა!
თურმე გული გახეთქვია,
ამდენ სიცრუეს, ცილისწამებას ველარ გაუძლო!
— უი, რას ამბობ,
ჩვენ არაფერი არ გაგვიგია:

— არა, ისე, ერთხელ მეცა ვთქვი,
სხვები ამბობდნენ და მეც კვერი დაფუკარი:
აბა, ისეთს რასა წერს-მეთქი,
მაგრამ გულთან ასე ახლოს თუ მიიტანდა,
რას ვიფიქრებდი!
არა, ძმაო, მე არაფერი არ გამიგია...

— გაიგე, ნუხელ მომკვდარა თურმე!
ვიღაცამ თქვა,
ერთმა მასზე რაღაც დაწერა,
სიცრუე შეთხზა
და იმ სიცრუით
სულ ნამდვილად აბურთავა
უბრალო კაცი...
ამის გამო...
— ჰო, ეგ მეც ვიცი!
კი ვერ გავიგე,
რას ერჩოდნენ,
მაგრამ ვიფიქრე,
რადგან ამდენი ხალხი ლანძღავს,
ესე იგი, დამნაშავეა,
მეც რაღაცა გავისხენე
უსიამოვნო,
მაგრამ, აბა, რას ვიფიქრებდი?
მასზე ცუდი არასოდეს არ გამიგია!

— გაიგე, თურმე ნუხელ მომკვდარა?
მარტო უნახავთ დილით საწოლში თავნამხობილი.
სიკვდილის წამსაც არავინ არ ჰყოლია გვერდით.
— არადა, რამდენ რამეს ამბობდნენ,
რამდენ ვინმეზე აბრალებდნენ,
თურმე ჰყვარობსო.
კი არ ვიცოდი, მაგრამ ასე, სხვების სიტყვები,
ვინ იცის, სხვებთან მეც რამდენჯერ გავიმეორე.
თურმე იგი ამის და ამის საყვარელია.
განა ვინმესთან დამინახავს,
ისე, ჰაერზე, ვლაპარაკობდი,
სინამდვილეში არაფერიც არ გამიგია.

საშინელია სხვისი განსჯა,
თითქოს ვეება ლოდებს იწყობ უბეში, ხიდზე,
სანამ იქიდან მდინარეში გადახტებოდე.

ტალახიანი მდინარე მოდის...
ცილისწამების ზვირთებს მოარხევს,
როგორც ბოზი ქალის ძუძუებს,
ათასი ურცხვი და უხამსი ენით გალოკილს...

— გაიგე, ნუხელ მოვკალით იგი.

რას ამბობ, ძმაო?
რა მკვლელობა,
დანა ისე რბილად გაერჭო,
ისე უბრალოდ შესრილდა
იმის გულ-მკერდში...
რისი მკვლელობა?
არაფერიც არ გაგვიგია!

ცირკი ხაშურში

დამესიზმრა
ჩემი ბავშვობის

ყველაზე მძაფრი შთაბეჭდილება:
მოხეტიალე ცირკი ხაშურში...

ჩამოვიდოდნენ საიდანღაც,
კარავით დასცემდნენ ხოლმე
ვებერთელა კასრის ფორმის
მრგვალ არენას,
და ამ სივრცეში
წრეზე კაცი მოძრაობდა
მოტოციკლეტით.
კასრის ფსკერიდან იწყებდა და
ბზრიალ
ტრიალით
სულ პირამდე ამოდიოდა,
ისე, რომ
ძირს არ ვარდებოდა.
ხანდახან კი
მოტოციკლეტს ხელსაც უშვებდა,
განზე შლიდა მკლავებს
და ჩვენ შემოგვეღიმოდა...

გამახსენდა,
თუ რამდენჯერ მიოცნებია
ამ ცირკთან ერთად გაპარვაზე და
ხეტიალზე,
რომ ჩემთვის ის ილეთები ესწავლებინათ,
მოტოციკლეტით
იმ ჯადოსნურ წრეზე ტრიალი...
რათა როცა გავიზრდებოდი,
დავბრუნებოდი მშობლიურ ქალაქს,
მოტოციკლეტზე,
როგორც ჯვარზე
ხელეზგაშლილი...
მაყურებლებში
ჩემიანებს ამოვეცანი
და ეყვირათ:
შენა ხარ, ბიჭო?!
დაგვიბრუნდიო?!

ეს სიზმარი,
რა თქმა უნდა,
ცოლს მოვუყევი,
ჩემს ქალაქში,
ჩემზე
რვა-ათი წლის შემდეგ გაზრდილს,
მითხრა:
არასდროს
მე ეგ ცირკი იქ არ მინახავს...
ან ჩამოვარდა და დაიმტვრა ის აკრობატი,
ანდა მაშინაც
დაგესიზმრა
ეგ ყველაფერი!

ნეტავ, ვინ იყო,
ვინც მე დამესიზმრა:
ანგელოზი თუ მერცხალი,
რომელმაც გაზაფხული მოიყვანა? —
ფრთაშესხმულს ამარბენინა
მთელი რვა სართული,
რომ იქ, წითელფარდებიან ოთახში,
უკეთესად შემეგრძნო
ჩემი მარტოობა...

გულგახეთქილი მერცხალი
გულალმა წევს
ამხელა გაზაფხულში
და
თეთრ ქათიბზე
ანვიმს...

საით?

ქვეყნის ტალახში თავის ხიბლი მას
ცის უსასრულო წყალობად აწვიმს
და მაინც ნეტავ, საით მიფრინავს
საკუთარ ფრთებზე ჯვარცმული კაცი.

ქვაბი

მაშინ, როცა ქვებმა ენა ამოიდგეს
და მითხრეს:
„დადუმდი!“ —
ჰაერში
ჩამოგდებული თვითმფრინავები ლივლივებდნენ
მითიური ფასკუნჯებით,
წრეებს ურტყამდნენ
და კონკრეტული ანწყოდან
ინაცვლებდნენ
გაურკვეველ მარადისობაში.

ასე
ქრებიან
რადარებიდან
ადამიანებიც...

კატასტროფაა,
როცა უკვე აღარ გიპასუხებ...

საშველადაც რომ აღარ მოგიხმობ,
გამიხსენე:
შენი სხეულიდან
სულივით ამოსული,
თვალი გამაყოლე
და სანამ მზერას
ერთ გაქვავებულ წერტილს გაუშტერებ
და შენ მაგიერ
ქვები,
ქვები
ილაპარაკებენ,
ისიც მოიგონე,
ცხოვრებაზე ერთად
რამდენს ვიცინოდით...

— კლიმაქსის შემდეგ
ცხოვრების გჯერათ?! —
იკითხა ქალმა და
რალაცნაირად გაიღიმა
შუა ავტობუსში.

ნატოს

მკენკონ მტრედებმა,
როგორც ხორბალი
დედამინის
წინგანვდილი
ხელისგულიდან.

თეთრი თუთების სეზონია:
ძირს მადლივით ეფინება
და შვავით ჩამოდის
თუთა,
ისრისება და იზილება
გამვლელთა ფეხქვეშ
ამდენი მადლი.

პატარა გოგოს ლილინი ისმის,
ბავშვობაში თავის თოჯინას რომ აძინებდა,
სანამ ლილინი
შვილმკვდარი დედის იავნანად
გადაქცეოდა.

სახარებაში
შენ ხომ წყალი აქციე ღვინოდ,
მაგრამ წყლის ცრემლად ქცევაც
ძალგის,
ლილინის მოთქმად
ქცევაც ძალგის,
გოგოს ნაქცევაც,
რომ მერე ფეხზე
შვილმკვდარ დედად წამოაყენო!

ხედავ?
გოგო
როგორ ბარბაცებს
სიარულისას,
როგორც ლოცვა,
ბაგეებზე წამოხეთქილი,
რომ ვერ გაიგებ,
ლოცვაა თუ საყვედურია —
გაუმჭვირვალე
ახლადამომსკდარ ნაკადულივით,
მერე და
მერე,
დინებისას რომ იწმინდება...

ქეთი გაბინაშვილი

დუმილი

დედაჩემმა დიდი დუმილი იცოდა. მძულდა ის მუნჯი დღეები, რადგან ვიცოდი, იმ უსიტყვობისას რაღაც დაუწყურარი სტკიოდა.

მინდოდა, არასოდეს გაჩუმებულიყო, მინდოდა: ეყვირა, ჩამოეწვია კედლები, რომელიც მის სათქმელს აპატიმრებდა, დაემსხვრია მინები, შეეღწა ყველა კარი და მისი ხმა მოსდებოდა სოფელს, შეეღწა ქალაქის მაღალსართულიან სახლებში და ნისლივით მოსდებოდა მთებს...

ის სდუმდა. დაწყუდებული ბერის სიჯიუტით დგებოდა ყოველ დილას და გაზეპირებული ლოცვასავით იმეორებდა გასულ დღეს. მაგრამ ჩვენი სახლი არაფრით შგავდა ეკლესიას და მე ტკივილამდე მძულდა ის დუმილი.

გაჭირვებით ვყლაპავდი დაუღერელ ცრემლს და ვბრაზობდი ბავშვური ბრაზით, ყურებს მტკენდა ამ დუმილის ხმაური და მჯეროდა: დავანგრევი ყველა სამანს, ყურებიდან მოვაცილებდი ხელისგულებს ყველა კაცს და ვაიძულებდი სამყაროს, ჩემთვის მოესმინა! ყველას, ყველას გავაგონებდი ჩემს ხმას...

მაგრამ ახლა მე ვდუმვარ. ამომიკერეს თითქოს პირი და საკუთარ თავსაც კი ვეღარ ვაგონებ სიტყვას. ახლა ჩემთან დგას დუმილი და არ შემეძლია ხმის ამოღება, რადგან სამყაროში ჯერ არ მოუგონიათ სიტყვები, რომელიც ჩემს ტკივილს იტყვის. ახლა მე ვდუმვარ და ორმაგად მტკივა — დედაჩემის დუმილის მესმის და ვხვდები — გავზრდილვარ, ჩემი ბავშვობა დასრულდა თითქოს.

მანძილი

„როგორ ხარ, მამა?“ „ვარ მთასავით, მე რა დამაქცევს?!“ — ვამბობ და ვმალავ ჩამოთოვლილ წლებს და ღამეებს, ბებერი გულის გადარჩენის რომ აღარ მნამდა. ვმალავ დაკოჭრილ ხელებს, ძალა რომ აღარ შერჩათ, რომ კანკალებენ, თითქოს ქარში მოჰყვნენ ხეები. ვმალავ, მუხლებს რომ აღარ ვანდობ

ჩემს სულის პერანგს, ვმალავ, უკბილო პირით ჭამა რომ აღარ ძალმიძს. ვმალავ, რომ სკამზე კვლავ ჰკიდია დედის ხალათი, რომ გულზე ვიფენ ღამ-ღამობით და ისე მძინავს.

ვმალავ, რომ გუშინ წამაქცია ტიალმა ძროხამ და როდის-როდის გაჭირვებით ავნიე ხორცი. ვმალავ, რომ

ღვინო აღარა დგას ძველისძველ ჭურში, მინა გაბერნდა, ვაზი გახმა, ინგრევა კერა. ვმალავ, რომ ქარმა დაამტვრია იმ დღეს კრამიტი, რომ იატაკის ფიცრებიც დალპა...

ვმალავ, რომ ჩინი მეკარგება, ვკარგავ ფერებს, ვკარგავ სახებებს... ან დასანახი რაღაი დარჩა?.. „როგორ ხარ, მამა?“

„ვარ მთასავით! მთასავით ვდგავარ!“ — და არ კი ვამბობ, რომ მარტოობის წლები გულში წვიმასავით მოდის და მალბობს, და რომ მენყერი იციან მთებმა... და ვგრძნობ, რომ სული სულ ცოტაც და მოსწყდება სხეულს...

„როგორ ხარ, მამა?“ „ვარ მთასავით!“ „უჰ, დავისვენე, გაცხონა ღმერთმა! დამეძინება ამაღამ მშვიდად! მიყვარხარ, მამა!..“

მიყვარხარ, მა-მა... რა მარტივია სიყვარული ათასობით კილომეტრს მიღმა... რა ადვილია და რა რთულია სიყვარული, ბებერო მთებო...

ქალი

ცხელი შოთის სუნი აქვს შიმშილს. ვწევარ ასფალტზე და ვფიქრობ იმ შორეულ მთებსა და მწვანე ბალახზე — რაღაც ნათელზე, რაც ჯერ ისევ შემორჩა ხსოვნას.

უბნის ბავშვებმა ეკლიანი მავთულით მცემეს, მტკივა ბებერი სხეული. ვწევარ და ვფიქრობ: კაცი რომ ვიყო, ახლა კარგად გამოვთვრებოდი.

ბუზი მეხვევა ჭრილობაზე, იმ კუდზე ვფიქრობ, ღმერთმა თუ უწყის, რისთვის რომ მომჭრეს.

მტკივა ბებერი სხეული, ვწევარ და ვფიქრობ.

ქუჩას, რომელსაც სირცხვილივით ამჩნევია ჩემივე სისხლი, გოგონა მოჰყავს — პატარა გოგო. „გამოდი, შვილო, არ გიკბინოს!“ — აფრთხილებს დედა.

მინდა, რაღაც ვთქვა, მაგრამ სიტყვები არავის უსწავლებია ჩემთვის. ამიტომ თუა, ბებერი დრუნჩით რომ მხოლოდ ვიღრინები.

იმ ბალახის ფერი თვალები, მე რომ ჯერ ისევ მახსოვს, შიშისგან უფართოვდება და ტირილით ეკვრება დედას.

მე არ მსურდა მისი დაფრთხობა, მე უბრალოდ მინდოდა, მეთქვა: „გამოდი, შვილო, ადამიანი!“ — და ამეხსნა, რომ ყველა შიშს მხოლოდ კაცის სახელი ერქვა.

მაგრამ ჩემთვის არ უსწავლებიათ სიტყვები.

მტკივა ბებერი სხეული, ვწევარ და ვფიქრობ, რა უსამართლოა ზოგჯერ ეს დედაბატონული სიცოცხლე.

კაცი რომ ვიყო, ახლა კარგად გამოვთვრებოდი — მტკივა ბებერი სხეული, ვწევარ და ვფიქრობ.

ჯადო

აღისა, მალისა... დაელოდები სავესე მთვარეს, აიღებ ყვავის ქონს, სვავის ფრთის ბუმბულს, გადაივლი ცხრა მთას, ბოლო ხის ძირას მოთხრი ფესვებს...

ვერაფერიც ვერ დამაკლო ჯადომ! შენ-უხდა მანყევარი. იკითხა,

ხე ხომ იდგაო ნამდვილად ცხრა მთას გადაღმა? ყვავი ხომ იყოო შვიდასი წლის? სვავი თუ იყოო ღემით გამაძლარი? დახედა თავის ძვლადქცეულ თითებს, გრძელ შავ ფრჩხილებს?.. დაეჭვდა:

ხომ არ დამეკარგაო ძალა ბოროტების?! ახადა თავი ბებრისეულ ზარდახმას, იქეა, იქეა და მიაგნო სარკეს. ჰკითხა: სარკეე, სარკეე, მითხარი... არ გასცა პასუხი სარკემ. დადარდიანდა მანყევარი. ჩანვა სანოლში. დაიფარა თავისი გრძელი ნაწნავები ბეხრეკ სხეულზე,

გადაბრუნდა კედლისკენ, დახუჭა ამოთვრებული თვალები, მაგრამ ვერ იქნა და ვერ დაიძინა.

ვუთვალთვალე მის უძილო ღამეებს, მეც დავკარგე მოსვენება, შემეცოდა საბრალო. ჩავიცვი რკინის ქალამნები, გავიარე სიკვდილის კარიბჭე, გავძვერი ობობას ქსელის გვირაბში, გადაურჩა ჩემი თვალები სვავის ნისკარტს, შევალე კარი, მხარაქცევით გავიარე მტვერდადებული სანამლაგების თაროებთან, ჩამოვუჯექი სანოლზე და ვუთხარი: ადექი-მეთქი, მანყევარო, გამოიბი კუდი და განაგრძე შენი ჯადოსნობა! არ დაუკარგავს ძალა შენს წყევლას... უბრალოდ მე ვერაფერს დამაკლებდა, ვერ მომერეოდა შენი ჯადო, რადგან ჩემთვის რისი წართმევაც სთხოვე, არაფერი გამაჩნდა. დაგავიანდა... აღარაფერი გამაჩნია ამ ცის ქვეშეთში...

ნიღაპი

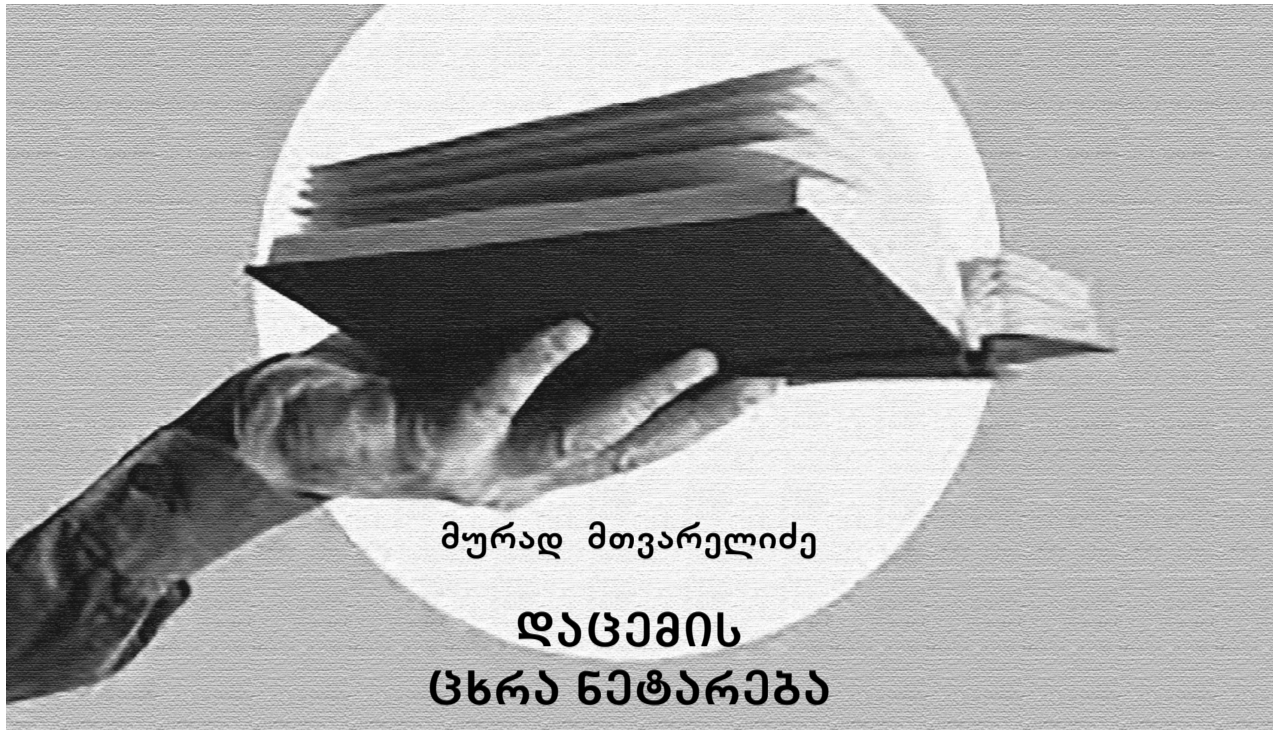
შუალამეა, სათითაოდ ვიცლი ნიღბებს გველის ტყავივით...

ეს ღიმილების, სიხარულის, მაღლობის, რწმენის, იმის, რომ მიყვარს, მენატრება, რომ მახსოვს კვლავაც... ეს თანაგრძნობის, ეს ტკივილის, ბრაზის და რისხვის... შუალამეა, ფენა-ფენა ვიცლი ნიღბებს და ვრჩები მარტო, ისე მარტო, საკუთარი თავიც კი არ მყავს. და ვგრძნობ ყველაზე დიდ სატკივარს — ვერაფერს ვერ ვგრძნობ.

დავსრულიდი ალბათ... დავსრულიდი ალბათ...

ზამთრის ღამეები

მომაბრუნებენ უკან, ვიცი, შენი თვალები, ბრონელები გასკდებიან მღელვარე მკერდში, მჯერა, ამ ღამეს ყველა სიტყვას გადავაფასებ და ერთ კოცნაში დარჩენილ წლებს თამამად გავცვლი. შემომხედავენ იჭენეულად, ალბათ, ატმები, გაზაფხულები დამიგებენ გზაზე კაკანათს, ზამთრის ღამეებს, ვიცი, მაინც შევებრძოლები და შუალამეს სიზმრის მიძვებს შენთვის ავასხამ. ნუ შემახსენებ, ისეც კარგად მახსოვს ასაკი, მაგრამ სიყვარულს ვერ აქარავებს თმაში ჭაღარა, შენი ხელები — მობობოქრე თეთრი ფშატები — ჩემი მხრებიდან ჩამოთოვლილ ფიქრებს გაფანტავს.

**მურად მთვარელიძე
და ცემის
ცხრა ნეტარება**

წინათქმა

ამაღლებამდე უნდა დაეცე
სულით და ხორციით, ხორციით და სულით
და შინაგან ხმას — ჩემს და საოცარს —
მიუგდო ყური,
რომ როგორც სოლი
ჩააპობს მორს და გახლენს უმალ,
ისე შეეხება გულის ფიქრს შეშლილს.
ეს გული — ერთ დროს ტინი და სალი
რომ არ თქვა მერე — ვერაფრით ვერ ვშლი
ფრთებს, რომ ზეცისკენ გაფრინდეს სული
და დაეფინოს მინას ვით სელი,
ან აყვავილდეს, ვით მარტის ველი.

ამაღლებამდე უნდა ითმინო,
უნდა მზეს სდიო, რომლის სხივებიც
ჰგვანან პატრუქის დამშრალ ფითილებს,
ანდა სახლების ბებერ სხვენებზე
ამოლაგო წვიმების სვედა,
რაც მათ ოდესმე იმ სხვენს გაანდეს.
სვენებ-სვენებით უნდა აკმევდე
სულის სინათლის მიმქრალ გუჯარებს,
ნიგნებს, ქალაღდებს...
გათენებამდე გაენდო ღრუბლებს,
შენ, მოლაციცე თაფლის სანთელი,
რომ დაცემული სულის ჯურღმული
იქნებ როგორმე გამოათენო.

1

*ნეტარ იყვენ გლახაკნი სულითა,
რამეთუ მათი არს სასუფეველი ცათა.*

გლახაკად ყოფნას ვნატრობდი მუდამ,
მაგრამ ვერასდროს ვერ ვიგლახაკე
და რამდენჯერაც ავშაღე ბუდე,
დავტოვე ჩემი მცირე სახლაკი,
იმდენჯერ მძლია სულმა მაცდურმა,
უძღები ჟინით ამივსო უბე
და ვტორტმანებდი როგორც საცერი
გამცრელის ხელში ან როგორც გუბე
ქარში და ვიყავ ასე ეული,
ასე მერყევი, ამაყი, ფლიდი,
მე ხომ ცხოვრებამ დამასნეულა,
მე ხომ ამ სოფლის დიდებას ვთვლიდი
ყველაზე მთავარ გზად და ცხოვრებად
და არ ვიცოდი, რა იყო ნაღდი,
მე დაბნეული ერთი ცხოვარი
ფარის დაკარგულ იმ ცხოვარს ვგავდი,
რომელსაც გულით ეძებდა მწყემსი,
ეძებდა, მაგრამ რომ ვერ ეპოვა,
ამ წუთისოფლის თაფლიც და გესლიც
მტანჯავდა ეულს, უნდოს, უპოვარს.
მერე კარგა ხანს ვიარე ასე,
მე დაცემული ვეტროფი ფრთოსნებს,
ფრთები რომ ჰქონდათ როგორც აღმასი
ზეცის გამკვეთი და როგორც მოსე
ერკინებოდა გათენებამდე
უფლის ანგელოზს, მებრძოლს და უტებს
და ისე, როგორც უფალს ნებავდა,
გათენებისას სამყარო უტყვი
უცებ ამღერდა და აიშალა...
ირგვლივ ყველაფერს ეფინა მადლი...
მე ვბრუნდებოდი უკან ფეხშველი,
მაგრამ მალალი სულით და ადლით.

2

*ნეტარ იყვენ მგლოვარენი გულითა,
რამეთუ იგინი ნუგეშინისცემულ იქმენ.*

ქალდეას გზებზე ვიხეტივალე,
გამოვექეცი ბაბილონის გოდლის მშენებლებს

და ჩემი სულის დამამშვენებლად
დაცემის წუთი არაერთგზის ვიხმე ტიალი.
ნილოსის კალთებს ვატანდი ფიქრებს,
ფაფარს ვუნნავდი მენამულ ზღვის ტალღათ ულაყებს,
ვიგერიებდი ქარების ქირქილს,
უდაბნოს ქარებს უბეები გამოუფლავე.
და იქ, სადაც მზე ჩადიოდა, სისხლის მდინარის
ჩქერალებს ვსვამდი და ვანცობდი და ვნადიმობდი
ტანზე მირონი ჩამდიოდა და უჩინარი
სინათლით სავსე ვნების ალავერდს
თვით ტიგროსთან გადავდიოდი...
ირგვლივ კი იდგა სისხლის სუნი და ოხშივარი
ცხელი სისხლის და ტვინის —

ერთად გადაზელილის,
ვიდექი სისხლის მდინარეში, როგორც ჩინარი
დგას ხოლმე ველზე
და ხმლის ვადაზე ლალი
ბრწყინავდა როგორც სისხლის ღმერთი ანდა
სულაც ქალღმერთი
და იქ, სადაც სულს
კაემანი უნდა შვენიოდეს,
ვიყავ მღიმალი, მხიარული, რადგან არცერთი
ტკივილის ბარტყიც არსად ჩანდა,
მერე შენ ოდეს
გამოიღვიძე, იმთავითვე ვიგრძენ, რომ სულმა
ყველა სილალის სარეველა უცებ გაცვალა
და მე ვერ შეუქმი მეტი იყო ქაჯთა რიალი,
რომ არ მეგემა სულით დაცემა.

3

*ნეტარ იყვენ მშვიდნი,
რამეთუ მათ დაიმკვიდრონ ქვეყანა.*

სიმშვიდე ჩემში იმთავითვე მკვდრად იშვა, რადგან
არეულმა ცამ გადამისხნა გულის ფიცარი,
და რადგან თავზე მუდამ შლეგის გვირგვინი მედგა,
ჩემ წინ იდექი, მაგრამ მაინც ვერ შეგიცანი.
არეულ ფიქრებს არ ჰყოფნიდათ არც მწვერვალები,
არც ველ-მინდვრები — ნისლიანი დილის აკვნები,
და ამიტომაც დამაშრულ სულს მწველი ალებით
გულში იკრავდნენ მამბეზარა ოკეანენი.
მასხოვს, მითხარი: — სიმშვიდეა ყოფის ანბანი,
მე ანაბარი ვერ გიბოძე მშვიდი ზღაპრების,
ერთად ავრიე ყველა დროის შლეგი ამბავი
და მედგა ჟამი მუდამ ჟამთა ამოლამპრების,
ოლონდ იმ შუქში მეტი იყო ქაჯთა რიალი,
ვიდრე სიმშვიდის ათინათის ნაზი ბანცალი
და ბზრიალებდა ჩემ გარშემო ცეცხლი ბრიალა,
ჩემივე ყოფა —
თან სულ წყვილი, მაგრამ თან ცალი...
ქარმა წაიღო ბაბილონის გოდლის ყველა ქვა,
ჟამმა ატირა მერე ბალი გეთსემანის,
მიუყვებოდი შენ ადვსილი ცოდვის ფილაქანს
და ვერ შენიშნე, იქვე ახლოს, გვერდით ვანი ის,
სადაც შეეძლო, მუხლისთავეებს მინა ეკოცნათ,
სადაც შეეძლო, ცის ბილიკი ნათლად გეხილა,
რატომ დაცი — სულს არასდროს არ გაეოცა,
რატომ დააჭკნე მოყვავილე სულის ხეხილი?
რა გვიან ვხედავ: აქვე ახლოს უფლის კარია,
უფლის კარის წინ გესლიანი ცოდვის ნარია,
ვერ გადავდივარ, მე უგნური და მოტეხილი,
ნეტარ არიან მშვიდნი, მართლაც ნეტარ არიან.

4

*ნეტარ იყვენ, რომელთა შიოდეს და
სწყუროდეს სიმათლისათვის,
რამეთუ იგინი განსძღენ.*

ის, რაც სიმათლე მეგონა მე,
თურმე სიცრუის ზღვა ყოფილა,
ვერ გპოულობდი, რადგან ეს რწმენა
სულ არ ჰგავდა იმ შენს სიმათლეს,

რომლის გულისთვის მეგლო მშვიერს,
მწყურვალს და შიშველს,
სხვისთვის მელოცა, გავგებოდი ფეხქვეშ იმათვე.
და ამიტომაც რაკი ჩემი მქონდა სიმათლე,
რომელიც არა, არა ჰგავდა შენსას სრულიად,
ვერ ვინეტარე, ვერ ვიხილე მე ის სინათლე,
რომლის წიაღშიც ალბათ მხოლოდ ერთ-ორს უვლია.
ვერ დავაპურე სული, გული, რადგან არასდროს,
არ მშიებია შენი მზე და არც მწყურებია,
და ამიტომაც ჩემ გარშემო არცთუ მზე ნათობს,
ირგვლივ ხეც არ დგას და მხოლოდლა მინურები.
ხრიოკში ვდგავარ, უმზეოა თუმც ეს ხრიოკი,
მინაზე ვდგავარ, თუმც ეს მინა ვგრძნობ, რომ ბერნია
და არსად არ ჩანს თუნდ მცირედი ნათლის ლიობი,
ქარებს ღრუბლები იმდაგვარად აუნენია,
რომ უმონყალო ქარიშხალიც კი ვერ გადაყრის,
ვერ დალაგებს ვერც ივნისის ნელი ნიავი,
ველარ გავიგე, რად ვერ ვალბე ჩემ წინ ალაყავს,
მაშინ როდესაც ჯურღმულების კარნი ლიანი
მინვევენ თვისკენ, სადაც არ მსურს, იქ მსახვენ გმირად
და სადაც მინდა, იქ არასდროს რად არ მიმართლებს,
და მივხვდი, მივხვდი ამ ცხოვრების დაისის პირად,
ვინც შენ გიხილავს,
მხოლოდ შენთან ჰპოვებს სიმათლეს.

5

*ნეტარ იყვენ მოწყალენი,
რამეთუ იგინი შეინყალენ.*

რა მოწყალეა დედამინა, ყველას ღებულობს,
რა უგულოა დედამინა, ღებულობს ყველას,
მაქვს ხასიათი წინაპრისგან ნამოღებული,
რომელსაც, რა ვქნა, ვცდილობ,
მაგრამ ვერაფრით ვშველი.
ისე მძიმეა, ისე უშნო და უხეირო
და უმონყალო, ზოგჯერ მაინც განსაკუთრებით,
და მივუყვები, მივუყვები ქართა ხეივანს,
რომელსაც, ვინ უწყს, ხვალ რა სახელს მიაკუთვნებენ.
არ შემიწყალა ამ ავმა დრომ, არ შემიწყალა,
მე, ვისაც მსურდა ქარიშხლებში მქონოდა ბინა,
და რადგან ერთ დროს,
ერთადერთმა — ზეცამ მინამლა,
მეც ავდექი და ცას შევეკარ, მას ვუთხარ ბანი.
იქიდან ვჭვრეტდი ამქვეყნიურ ნეტარ ნატურებს,
რომ თვალთმაქცობდნენ,
თამაშობდნენ სულ სხვა ნიღბებით,
სინამდვილეში ვითომ იყვნენ უფლის ნატურულნი
ქამელეონნი — ნამში სამი სახის მიმღებნი.
მათ უწოდებდი შენ მოწყალეს, რადგან ხედავდი
მას, რასაც შენდა დასანახად იქმოდნენ მხოლოდ,
გაბრუნდებოდნენ სულ სხვა სახით იქვე, ხელდახელ,
აჩენდნენ სახეს, ბოროტ სახეს და ბოროტ ხელებს.
ვინ არს მოწყალე? — ვეკითხები მე საკუთარ თავს
და ვგრძნობ რომ თვალებს,
სახეს ჩემსას შენი წყალი ჰპანს,
მე — ვისაც გულში მიყვავილებს ნერგი სიკეთის,
ვერა მხედავდი და, აბა, ვით შემიწყალებდი?!

6

*ნეტარ იყვენ წმინდანი გულითა,
რამეთუ მათ ღმერთი იხილონ.*

ზამთრის ქარი ქრის უდაბნოში, ავი, ბოროტი,
სახეში მცემს და მოყვავილე ფიქრებს მიცვლავს,
და გვავარ ვინმე ფილოსოფოსს, გრძნულ ორატორს,
ვინმე უჩინარს, ვინმე ბედკრულს ან ცრუ ციცერონს.
უდაბნოს ქარებს გარიდებულ ოაზისებში
სძინავთ ოცნებებს, სძინავთ ლოცვებს,
სძინავთ მირაჟებს,
და წმინდა გულის სევდიანი მოაზიზებით
უდაბნოს მთვარე დღეს პირველად გაიორაჟებს.
ჩამოათენებს ღამის პირქუშს დილის ამბორი
და ეს უდაბნო ამოიცმევს ქვიშის ბახილებს,
არა, არ მედგა მკერდში გულად წმინდა ამბარი,
რომ მეც — დაცემულს —
ერთხელ მაინც ღმერთი მეხილა.
რომ მეც — დაცემულს —
მისთვის მეთქვა ჩემი ამბავი
და რომ იმასაც გაეგონა ჩემი ძახილი,
რომ წამებურა მეც ნისლების თბილი საბანი
და ზეცის გზისკენ მიმემართა სულის მარხილი.
და მსურდა, მსურდა, დადუმებულ ველთა გადაღმა
მრგებოდა ცათა მირაჟების თუნდ ნასუფრალი,
რომ ამ უდაბნოს ქარებისგან ასე გადაღლილს
მეც მსტუმრებოდა ერთხელ მაინც ჩემი უფალი.

7

*ნეტარ იყვენ მშვიდობის-ყოფელნი,
რამეთუ იგინი ძედ ღვთისად იწოდნენ.*

შენ კი არ ჩანდი, თუმც კი გელოდი
ფანჯრის რაფაზე შუბლმიდებული,
გავყურებდი ელიაგორას დამრეც კალთებს
და ზამთრის ბნელი საღამოები
ნაცრისფერი მოღუშულობით, რიგ-რიგობით
ანთებდნენ სანთლებს
თავის კალთებზე,
ვარსკვლავების სანთლებს ანთებდნენ.

ხოლო ტყეები გაზაფხულზე ფიქრობდნენ ისევ და ნიავეების ამოხვრით გულს იჯერებდნენ, თებერვლის წკრიალს ღამეები ახმოვანებდნენ, ხოლო მშვიდობისმყოფელ მინდვრებს წაადგებოდნენ თავზე ქმენით ღამის ჩრდილები — მთელი თავისი ახოვანებით. და მშვიდი იყო თითქოს სამყარო თავისი სევდით, ტკივილებით, ცოდვა-ბრალეებით, ხოლო მდინარის ტალღის ბროლები ემსხვრეოდნენ ხავსიან ლოდებს და ზამთრის ბლონდებს გამოქცეულნი რაკა-რუკით თავვევდნენ...

მშვიდი იყო თითქოს ქვეყანა, მე კი ბობოქარს, მშფოთვარეს და მუდამ ბუზუნას მეგონა, რომ ჩემს სიმართლეში ღმერთი ცხოვრობდა. ზღურბლზე ვიდექი ნირნამხდარი და აფუხული, რადგან ჯერაც ვერ მივმხვდარიყავ, რა იყო კარგი სიმშვიდეში, რომელსაც უნდა ნეტარება ებოძებინა. ვერა, ვერ შევძელ, რომ ძედ ღვთისად ვწოდებულყავ, რადგან მაშინაც კი, როდესაც მშვიდად ვიყავი, სულსა და გულში ქარიშხალი მიტრიალებდა.

8

ნეტარ იყვენ დევნულნი სიმართლისათვის, რამეთუ მათი არს სასუფეველი ცათა.

ვერ ვეზიარე შენს სიმართლეს და შენს კანონებს, რადგან ისინი ხშირად მხოლოდ უსტარს ართობენ, და შენს წიგნებში მიმობნეულ კანონთ კანონის ძალიან ხშირად ერქვა ხოლმე უსამართლობა... მე კი მეგონა, რასაც გული მეუბნებოდა, ის იყო სწორი და ჰოი, რომ დღესაც მჯერა, რომ გულის სამართალს არაერთხელ ვეუბნე ოდა და შენს სამართალს ხშირად ვუთხარ:

„ოლონდ ჯერ არა!“

ჯერ არ მგონია, რომ სიმართლე მუდამ შენშია, რომ შენთვის დევნა ნეტარების არის ნიშანი, რომ მეც შემეძლოს, კანონების შენის შიშით გავიძლო სული — ჯერაც უნდო, ჯერაც მშიშარა. და ამ ფიქრებში გაიღია მთელი ცხოვრება, არ ვარ დევნილი, რადგან, ვფიქრობ, იმ ქვეყანაში, სადაც ნამდვილი დევნილები ვერ ცხოვრობიან, უსამართლობა სადაც დადის ასე მარამაშით, სადაც ვხედავ, რომ შენს სიმართლედ სახავენ ურცხვად უსამართლობას, უხეობას, დევნას, შერისხვას, სადაც მასპინძლად გადიქცევა ხვალ და ზეგ უცხო და ჩამომართმევს ჩემს უფლებებს ხვალე მე ის სხვა. მე კი ვდგავარ და მშვიდადა ვარ იმის იმედით, რომ სასუფეველს დაიმკვიდრებს სული ეს ჩემი, ფეხქვეშ მეცლებს დედამიწაც — რწმენაც მცირედი, და ამ ყველაფერს მშვიდად ვხედავ, მეტიც, ვეჩვენვი. აბა, რად მინდა სასუფეველის ტყბილი შარბათი, რაც ჩავიბარე, იმას შეიღებს თუ ვერ დავუტოვ, პარასკევია, ხვალ დადგება უფლის შაბათი და სწორედ, ანდა, უფრო სწორად, ალბათ, ამიტომ იმედის ერთი ნაპერწკალი ამ სულს შესჩივის, კაეშნინი, მაგრამ მაინც სასოფენილი, მე ჯოჯოხეთის ცეცხლმა დამწვას თუნდაც, არ ვჩივი, ოლონდ ჩვენს შეილებს წინ დაუხვდეთ სასუფეველი.

9

ნეტარ იყუნეთ თქვენ, რაჟამს გდევნიდენ და გყვედრიდენ, და თქვენ ყოველი სიტყვა ბოროტი თქვენდა მომართ სიცრუით ჩემთვის; გიხაროდენ და მხიარულ იყენით, რამეთუ სასყიდელი თქვენი დიდ-არს ცათა შინა.

მდევნიდნენ, მაგრამ სრულიადაც არ მიხაროდა, უინმორეული შლეგს ვგავდი, როცა მეუბნებოდნენ, რომ გაცვლოდი იქაურობას, მსაყვედურობდნენ, მაგრამ რა ვქნა, არ მიხაროდა.

რის სიხარული ანდა რის ლოცვა, ეჭვით და ბრაზით ანთებული კი არ გავრბოდი, შეურაცხველი იქაურ ცის იქაურ ბჭობას, სიცრუე იყო, რა თქმა უნდა, ვიცოდი, თუმცა მაინც ნერვები მანყდებოდნენ,

რადგან ვერსად შენ ვერ გხედავდი. და ვერ ვხედავდი მეკითხა მაინც ბუნებით მორცხვი ჩემი თავისთვის, ამას რისთვის ვიმსახურებდი და მერე, ერთ დღეს, ცის ბილიკზე მთვარე გამოჩნდა და მერე, ერთ დღეს, ცის ბილიკზე დადგა უფალი, და მერე ერთ დღეს ყველაფერი ისე აღმოჩნდა, ცა გახდა ჩემი გულმდულარე ჭირისუფალი და ცათა შინა სამყოფელი რაკი შევიცან ტანჯვის და ტვირთის ასე ჩუმად ამოდ მზიდველი, იორდანესთან ამობრწყინდა მერე ჩემი ცა — ბრძენი მაგების ლოცვებიდან ამოზიდული.

ლელა მგელაძე

ლაოკის

მითხარი, ბრძენო, ეს საწუთრო როდისაა უფრო იოლი: ბრძენი იყო და ჰგავდო თუ — უფუნური და ცნობილი სიტყვაუხვობით? კვანძის კვანძივით და ვიწრო და მოყმის ამბავი, მერე კი სულაც ჯადოსნური სარკის შესახებ საიდუმლოც წარვტაცეთ ღმერთებს. მაინც ვერ დავთმეთ მოძმეთ გვამებზე მაძღრისად დგომის ავი ინსტინქტი. ვერც უდიდეს წრეს (წრფედ რომ მივიღეთ) ვუბოვებ გული, ბრძენო, ვაი, რომ ამოუღვევლ დაოს ერთხელაც დიდი შეცდომა — ადამიანი — ამოუვლინდა და ამიტომაც ეს სამყარო ქვიშისგან შექმნილ ტილოს წააგავს. ერთი მარტივი ხელისმომსა...

ვალის დაბრუნება

ყოველთვის ვფლობდი პატარა მიწას, ვეფერებოდი და მახარებდა აღმონაცენი. ნეტავი მეც თუ გავახარებ, როცა, ერთხელაც, ბევრად უფრო პატარა მიწა თავად გახდებოდა ჩემი მფლობელი?

წარმავალობის სეკვა

სიცოცხლის დაღმა გზაზე მიმავალს. მჭიდრო ხელკავით მიყვება სევდა. სახელდებითაც არ იკურნება. თუმცა წრე დიდია და შორიდან წრფესავით მოსჩანს, მინურულს ქრება ილუზია და წრფე იკვრება. მისი შიგთავსი არის უცვლელი: დღეს შენ გტკივა, ხვალ იქნები სხვისი ტკივილი.

მტრის ამოცნობა

დიდხანს იდექი მდინარის პირას თვალზე ბინდით, არა იმისთვის, რომ სამყაროს ხმები გაგეგო, — მტრის გვამს ელოდი. ბოლოს და ბოლოს წყალმა გვამი ჩამოატარა. ნუთუ ის არის? მტერი შეგშლია? გიახლოვდება, გიახლოვდება... და საბოლოოდ მზერაგახსნილი შენსავე თავს ცნობ.

ორსასოვნება

ცას ვუცქეროდით და სხვადასხვა ღმერთებს ვხატავდით. ან პირიქით, ყველა თავის ერთ ღმერთს ეძებდა. მათ სიმალღებებს ვატოლებდით, ხოლო მინაზე ცოდვა წელამდე შემოგვადგა.

ანდამცხრალი სიბობოქრეა ზეცის სიმშვიდე. ისევე, როგორც მთები — მშვენება — მინის დუღილის შედეგი გახლავთ. სილამაზის კაშკაშა შუქი ფანტავს სიბნელეს და სიმახინჯეც ხილული ხდება. კაცის ხელიდან თუ რამ შექმნილა, ასევე კაცთა გვამებით მყარობს. მშენებლობისას ათ მილიონ სიკვდილს ითვლის სიცოცხლის მცველად აგებული დიდი კედელი, ხოლო ლექსი კი... ტკივილის ღრმა ფესვს ეფუძნება მაღალი ლექსი.

სინანული

ჩემს ბავშვობაში არ იმჩნევდნენ ქალის დიდ ძალას. მის გადადგმულ მთებს ვერვინ ხედავდა. მოგვიანებით მეც მომიხდა მთების გადადგმა (ან უკვე დედას). ჩემს ბავშვობაში ქალი იყო სათუთი და დასალუპად განწირული,

კაცის გარეშე. არც დედის სურნელცხებულმა ქალმა — დეიდაჩემმა იცოდა, რომ იყო ძლიერი. ვერც კი ამჩნევდა, რომ გოლოგოთას უდრტვიწველად მიუყვებოდა. როდესაც ერთხელ დამ დაასხა მხრებზე ობლები, ვერ გაბედა უბოძებო სახლში ცხოვრება და გამოვეკეტეთ ეზო და კარი. გამოვეკეტეთ და შეესივნენ, ვით ეშმაკები უპატრონო ეკლესიას შეესევინა. და ძნელი გახდა საყურებლად პარტახი სახლი. დარდად დაგვანვა და მოვიმორეთ დარდის მიზეზი.

(ასე გვეგონა). ახლა კი, როცა დისტანციამ გამოკვეთა ბევრი კონტური, როცა ჩემი დროც მოხერხებული ქურდის მსგავსად ფეხაკრეფით მიიპარება, თითქმის ყოველდამ ამოდ ვცდილობ გზის გაკვლევას ბავშვობისაკენ. ვეძებ და ვცდილობ, მაგრამ ვეღარ ვძრავ ბარიერად ჩამოქცეულ მთებს — ყოფილ ოცნებებს.

რინეპარნატი

რისთვის მოდიხარ დაბლა, ფიფქებო, არ გენანებათ ცა — სანაქებო? ღრუბლების ზღვაში არ ჯობს ლივლივი, ვიდრე გათელვის გახდეთ არჩივი კაცთა ტერფებით?

სახე ხომ არ ხართ ცად ასულ სულთა და უძლეველი გჭირთ მონატრება. ღმერთთან ნამყოფთ კი, მასავით სუფთა, ფიფქებად ქცევის მოგეცათ ნება, დაბრუნებისა.

წამით გვეწვევით საწუთროს მკვიდრებს და გულს იჯერებთ ალერსით, ვიდრე კვლავ ჩავიხუტებთ ზეცის კამარა, სიყვარულისთვის რადგან არ კმარა ერთი სიცოცხლე.

ყარამან ჯიქურაული

ჩემი და საინტერესო ვინმეა.
აღდგომას თბილისიდან რო მოვიდა,
ერთი სტადიონის ჟრიაშული მოიყოლა.
მერე კი
მშობლებს ისე მოეფერა,
ბაღში ასული
და ყვავილებთან მოლოლიავე
თოკიდან ჩამოვარდნილ და
ბალახზე დაფენილ ყელსახვევს დაემსგავსა.

მართალია, ჩემს ნათქვამ-ნაწერებს
სული გამოეცალა —
სიტყვები აჩრდილებივით ჰაერში ფარფატებდნენ,
დანერილი კი უხალისოდ ელღვეოდნენ მკითხველს,
რო გულსუნადინოდ მთიბელი ბაჩანაი თავის ცელს.

გურამ რჩეულას ნაწერები
პირჩამუქებულ კვალს ტოვებენ
იმ წიგნის ფურცლებივით, რომელზეც სწერია,
მაგრამ ზოგიერთი სტრიქონი
ხეობაში გვიან ჩამოღწეული სხივივით
ჩამოაშუქებს ხოლმე.

რას არ მისცემდა მამაჩემი,
ოდნავ მაინც რო დაემსგავსებინე:
მენადირა,
მეჩხუბა,
მექეიფა და
მეთევზავა.
კონვენციური ლექსები მაინც მენერა
თავისუფალის ნაცვლად...
მაგრამ ესაა, რაც კი შემორჩა —
ცეცხლი მოიქცა ნაცვლად...

სამ წლისას ბიძამა მკითხა:
საფურე ხარ თუ სახარე?
არვი რას მეუბნებოდა,
ბატარამ თავი დავხარე...
მის მერე რა არ გადაამხდა —
ზოგ ვტანჯე, ზოგიც ვახარე...
მაინც ვერ გამირკვევია,
ხანდროს თავს ვკითხავ: „რა ხარ, ე?“

ასე ნუ ებლაუჭებით მარადისობას,
მაინც ყველანი მარადიულად ვიქნებით.
ზოგი — სად, ზოგიც — სად...
მობლაუჭების ხარისხის მიხედვით.

პანაზირიკი
ვახტანგ ჯავახიძეს

მე მყავდა ორი პაპა და
ახლა მყავს ერთი ბაბუა,
სხეულით, როგორც სანთელი,
სულით — სათნო და ღაბუა.

ის სანამ ჩემ გვერდითაა,
ვერ შემაშინებს ცხრა ბუა.
ის არის ყველა წმინდანი:
გრიგოლ, მიქაელ, გაბოა,
ხნიერობისას — ხანძთელი,
ჯეელობაში — აბოა.

ჩემი სიმწარის ნაცვლად
შენ დაისჯები მკაცრად.
ჩემი გული ხომ დანვი,
შენიც იქცევა ნაცვლად.

ტყუილად თრთი, ადამიანო,
ჰერმენევტიკამ ფრთები შეგასხა.
მაგრამ ახლა სხვა დროა.
ყველაფერი უფრო სარწმუნოა,
ვიდრე ბერძნულ ტერმინოლოგიაში ჩანწეხილი
სათუო სიბრძნე.
მოახლოებული მომავალი
იმედს გვიდებს,
რომ ადამიანის უკვდავება გამოიგონეს,
ეს კი ეგზისტენციალურ შიშებს გიფერმკრთალებს...
იქნება თუ არა სული მარადი?
დიდ რიფტებს აქეთ დარჩენილი,
გორილებიდანაც რომ წამოსულიყავი,
შენმა შორეულმა შთამომავლობამ
მოუყირჭებელ სიცოცხლეს მიაგნო
და ახლავეც რომ გაგძვრეს სული,
უკან ისე ჩაგიტენიან,
როგორც ჩემი სამი წლის და
ჩულავდა გახეულ თოჯინაში
გადმოვარდნილ ბაბბის ნაგლეჯებს.

ემიგრანტის ბავშვი
თავის თავზე

იმის მაგივრად მიეცათ
ორდენი ანდა ვარსკვლავი,
ზურგზე ბოლოკი აჰკიდეს,
გულზე — გამხმარი შაშკვლავი.

ვინ არის შემძლე იმისა,
დაძლიოს გრავიტაცია?
ან თივისმჭამლად აქციოს
ლეგროხა კრავიტაცია...

ოცდათვრამეტი წელია,
უშელავათო ომში ვარ,
როცა ვსვამ, უფრო მწყურდება,
თუ შევჭამ, უფრო მომშივია.
თავი ათენში მეგონა,
თურმე ნუ იტყვი — რომში ვარ.

ჩემი თავი მე არ მახლავს
(არც ვიცი, როგორ ვიახლო),
ამიტომ გაჭირვებას ვძიობ,
სიღარიბესთან ვზი ახლო.

ცხოვრებისაგან პირშექცეულს
რიგი დამითმეს სალაროსთან.
მხსნელი მალალი გოგო იყო,
მალალი, როგორც სარაგოსა.

ორჯერ გამანადგურა ახლობლის დაკარგვამ,
გული აღარვის უახლოვდება.
უფრორე — სხეული როცა მისაახლებლად იწევს,
გული მისგან მიდის და
ამ წინმსწრებად განწირულ პროცესს
გარედან უყურებს.
თქმა რად უნდა — ამ გაქცევას
ახალი ახლობლის
შესაძლო დაკარგვის შიში მბრძანებლობს.

სიმაგაციო დაუკვირებელი სულაბი

ძალი თუ ცოფისგან თვალაბმული არ არის,
შეგიძლია, დიდი გულის კიდევანზე გაარბოლო
და სანამ ბოლომდე გავა, გაიაზრებს,
რომ არ უნდა გიკბინოს.
ძალის მაგივრად შეგიძლიათ, ადამიანი ჩასვათ
ან ამინდის ჟინიანობა.

გარეშემოუნერელო და დაუსაბამოვ,
ვინ შემოგწირავს დედისწილ ცრემლებს
ან საბანს ვინ გაგისწორებს შუალამისას?

აი, გათენდა.
სანამ დასაძინებლად შევალ,
ჩემი რიტუალის თანახმად, აივანზე გავდივარ და
ათი წუთი ვჩერდები.
ამ დროს გაზის გამათბობელს ვთიშავ,
რომ ნამწვი არ შევიყოლო სიზმარეთში სასუნთქად
ყანგბადის ნაცვლად.
ჩემი ბინის სასწორი
მოპირდაპირე კორპუსიდან
ქალი გამოდის და სარეცხის ფენას იწყებს.
მე — 1.78 ვარ და თითის წვერებზე ვინევი, რომ
იმ ქალს 1.83 მოვეჩვენო.

ზაურ გერგედას

მაესტრო,
შენი გვარი არ მიკვირს, მუზეუმის საფანე რომ არის.
დამბადებლისგან გარდმოვლენილი სულელები
სწორედ შენს სხეულს რო ირჩევენ დასავანებლად.
გვარში ის ადგილი გაქვს ჩადებული, სადაც
მორიგე ღმერთმა ხვთიშვილნი ჩამოსხა,
როგორც ზეციური დესანტი მომძლავრებული და
ზეპირად მოარული ბოროტების გასანადგურებლად.
ტრადიცია გრძელდება —
დამბადებელმა ამავე სახელის მქონე ადამიანში
გარდმოავლინა მუზეუმი, მეტაფორები და
პოეტურ შედარებათა მთელი წმიდა ლაშქარი,
დასახა ისინი, როგორც ხვთიშვილნი,
მოვლენილი შეინრებული მკითხველის გადასარჩენად
და განუწესა ბიბლიოფილი მლოცავად.

თემურ ჩალაბაშვილს

მიყვარს კახეთში სტუმრობა —
თვალი მეტ სივრცეს შემოწერს.
კახთ რო იციან ხუმრობა,
ამაზე კარგად თემო წერს.

შენ ვერ მოგწვდი და
მთვარეს ვაკოცე...

როცა ავად ვარ,
მაშინ ლექსებში შენს სიზმრებს ვყვები,
ასე ურცხვად და დაუფარავად,
იმის მაგივრად, გულზე მომეშვას,
სწორედ ამისგან უფრო ავად ვარ.

ვინც მეოცე საუკუნეს მიეუსწართ,
როგორც მატარებელს —
რომელსაც კი არ უნდა გაყვეთ,
რალაც დავაბაროთ
და გამოვმალდით საშინაოდ — 21-ე საუკუნისკენ...

მთელი ჩვენი ანმყო და მომავალი ცხოვრება იქაა და ფოსტაც — 22-ე საუკუნის გზავნილებისთვის.

39 წლის კაცი
32 წლის წინ 7.1 წლის ვიყავი.
32 წლის შემდეგ 71 -ის ვიქნები.

თვალის არიდების ნამდვილი მიზეზი —
ჩემი არაფრობის გამო შემრცხვენი ნაცნობთან,
რომ მასთან მორიგი შეხვედრისას ის არ ვენახე, ვინც
წინა ნახვისას ვიყავი.

ქისტ ქმადნაწიცი

ქისტის პაპების ალბომს ფურცლავს,
თან ხელი ხმალზე დაუდია:
ეს არის გმირი მახამხაზი,
მის გვერდით მდგომი დაუდია...
კიდევ ბევრი აქვს მოსაყოლი,
მეც მიყვარს ძმასთან მუსაიფი,
ყველაზე ხშირად ხსენდებიან:
მისი ბიძები: მუსა, იბი...

მპატიჟებს, მაყურებინოს —
გოჭებს როგორ ყრის დედა ღორი.
შვილებს ახვავებს მშობიარე,
თვალეებს მიჭრელებს ზედახორით.

დღეს სათქმელს
ნ თვის მერე ვეღარ ვიტყვი:
„მე ვარ ოცდარაღაცა წლის“
ორმოცი გადახდილი იქნება და
პირდაპირ ახალ სამყაროში შევებოვებ —
უცხოვრებელი ცხოვრების გაცოცხლების თეატრში.
წარმოდგენად ვაქცევ ჩემს გაუბედაობას,
რომელსაც აქამდე მარტო მოვეუყვანივარ.
იქნებ პირიქითაც იყოს —
დიდი სიმამაცე სჭირდებოდას —
აარონის სახლიკაცის გზის ეულად გამოვლას —
უდაბნოში მარტო მოსეც ვერ გადარჩებოდა!
მე გადავრჩი...
თანაც ისე,
შემოთავაზებული ქვეყნიერება
ცალ ფეხზე დავიკიდე.
თუმცა, ამას რა მნიშვნელობა აქვს.
მე უკვე აღთქმულ მიჯნაზე ვარ და
დასაკაკუნებლად ხელეებს ჰაერში ვასავსავებ...
„ღია კარს რად მიმტვრევ, შვილო?!
შეგიძლია, პირდაპირ შემოხვიდე“ —
მითხრა ხმამ და 40-დან 60-მდე
მოქმედების გეგმა მომიხაზა.

ოთარ ჭილაძე
დავით გარეჯას სამონასტრო კომპლექსივით კაცია.
ერს, ლიტერატურის უქონელს, რომ მისცეთ,
ბრწყინვალე ლიტერატურა ექნება.

თურმე ანტონიო გაუდის
ქვასთან ყველაფერი გაუდის.

ახლახანს 39 წელი შემისრულდა.
ეს ნიშნავს, რომ ის ვაჟა,
რომელიც 54 წლისა გარდაიცვალა,
ვეღარ მიშვილებს,
რადგან სამოქალაქო კოდექსით
მშვილებელსა და შვილობილს შორის
ასაკობრივი სხვაობის ქვედა ზღვარი 16 წელია.
დიდ ხანი არაა, რაც 39 წელი შემისრულდა.
ეს ნიშნავს, რომ ნიკოლოზ ბარათაშვილი
ჩემი უმცროსი ძმის სწორია,
რომელიც ჩემ დედ-მამათ სიბერეში ეყოლათ.
გაგიკვირდებათ და 39 წელს მივალწიე.
ტყვიანაკრავი ილია ზუსტად მამაჩემის ტოლია.
ამ ორს კიდევ ის საერთო აქვთ, რომ ორივეს შვილი
აქ ჩამოთვლილ პოეტებთან ერთად ხსენდება.
წარმოდგენა არ მაქვს რუსთაველის ასაკზე.
ბოლოს როცა ვკითხე, ჩაიღიმა და მითხრა:
„ადამიანს ასაკს არ ეკითხებიან,
რადგან ეს ისეთივე კონფიდენციალურია,
როგორც ხელფასის ოდენობა“.
დაეჯერება.
ის ხომ მეჭურჭლეთუხუცესია.
ერთადერთი ცოცხალი მეჭურჭლეთუხუცესი...

რა უსამართლობაა, მე რო ფული არ მაქვს.
როგორც კი ხელთ პატარა თანხა ჩამივარდება,
მზად ვარ, მთელ ქვეყანაზე გავტეხო და გავანანილო.
უფულობისას პურიც ვერ გამიტეხავს —
გული — რამდენჯერაც გინდა.

ნეტავი დამაკოცნინა
ეგ ჭორფლიანი ცხვირ-პირი,
ეგ ჩემი განსაცდელია —
ჩემი ბუჩა და ირპინი.

შორს ვიხედები,
რომ არასასურველი შეხვედრისგან
თავის ასარიდებლად
თადარიგი დავიჭირო —
ქვესკნელში ჩავძვრე
ან ზეცაში ავფრინდე,
ოღონდ გზა კი არ გამოვიცვლო.

კითხვაზე: „სადაველი კაცი ხარ?“ —
ვუპასუხე: აქაველი.
ამით თან კითხვის კილოს შევეუფერე
და თან ანტიკურობასთან
სულსმიერი კავშირი გავახმიანე.

აპრილი ჩემს პირველ შეყვარებულს ჰგავს —
იმასავით სითბო და სინათლე მოიტანა
და ზაფხული მომაჩვენა.
მეორე — მაისის პირველ ნახევარს —
სინამდვილის ფლასები —
სიძველით გალული
წვიმით დამიღპო და დამიჟია,
ხელში წკეპლა მომჩაჩეხა და მითხრა:
„ნადი და ხბოები მოძებნე,
თორემ ორივეს დაკარგავ,
მაღე ჯოხის მომწველიც აღარ გეყოლება“.

ტაო-კლარჯეთი

ეპოქა — „ოთხთა“,
ხუთთა და ექვსთა,
კიდევ რამდენის... ხანძთელმა უწყის.
პატრიოტული პათოსის ლექსთა
შეემატება მრავალი უწყისის.
ყველა ტაძარი კარია დროში,
შენ წინ იხსნება ჟამის პორტალი,
და სულ ორიოდ გაღებულ გროშით
უკვდავი ხდები წინათ მოკვდავი...
თუკი ამინდმაც ხელი შეგიწყობს
(თუმცა ჟამისთვის რა ბედენაა),
ვითარცა უსტარს, ტაბლას მე გინყობს.
ჩვენი წარსული — ეს ედენაა!

რა არაეთიკურად კვდება ადამიანი —
ქორწილში აკრეფილი ფულივით.
ყველაფერი ისწავლა,
ლამაზად წასვლის გარდა.

ხათუნა დოლიძე

მა ვიყავ ფიფქი — ასული ზამთრის!

მე მოვდიოდი უშორეს გზიდან,
ათასწლეული მომქონდა მხრებით...
შენზე ოცნებას — თოვლივით წმინდას,
შემოეკეცა ქათქათა ფრთები.

გადაუღებლად ბარდნიდა ფიქრი,
თეთრ სარცელზე წყვიდადი თვლემდა...
სულს ლოლოებდა ევინა ჭირხლი,
ჭრილობებიდან მდიოდა სევდა!

მე ვიყავ ფიფქი — ასული ზამთრის,
შემოხიზნული შენს სარკმლის მინას...
ქარების მსუსხავ მოლტებით დაჭრილს,
მსურდა, შენს გულში დამედო ბინა!

თითქოს, მელოდი უხსოვარ დღიდან,
მარტოსულს ვეღარ გეპოვნა სწორი...
მაგრამ, ვაითუ, განგება გეცდიდა —
ვერ შეგენიშნე სხვა ფიფქთა შორის.

ლაჰვარდს მიხმობს ზეცა მე!

ჩქამი არსად გაისმის, გაირინდა სამყარო,
ჩვეულ იდუმალბით — ლაჰვარდს მიხმობს ზეცა მე...
მსურს, დავტოვო ყოველი, სული, სხეულს გავყარო,
ცისკენ ვილტვი, თუმც მინას, მაინც ვერ გავეცალე!

გულს სერავდა ტკივილი, ყოფის უნუგეშობა
და ამო მცდებლობა — პირველი და მესამე...
ლურჯი ზეცის ნაპირმა მზიანი დღე ვერ შობა,
უღმერთოთა ხელებით — ახალ ადამს ძერწავენ!

ფოთლებივით გაფინა — დრომ წარსულის კადრები,
ვერ ვირიდებ შავ ფიქრთა შემოსეულ ჭილყვავებს...
ვხედავ, მთებმა დაუშვეს ნისლისფერი ფარდები,
ვეღარ დაველოდები, როდის გამოიდარებს!

ვარ ვარსკვლავი ჩამქრალი —
ცას რომ მოსწყდა მკერდიდან
ნანილაკი მცირედი, ქაოსიდან შობილი...
მოსჩანს ფლიდი სანუთო პარალელურ ხედიდან,
რა ცოტაა ერთგული და რამდენი... ორპირი!

აქ გლახაკთა წყალობად — ზიზლის ღიმილებია,
ცოდვით უფულს გუმბათი — ტაძრებსა და მინარეთს,
შორი გალაქტიკები რისხვით იმზირებიან,
ცრემლი ვეღარ დაეუშრე სევდის პირქუშ მდინარეს!

უკვე დროა გაფრენის: ჩურჩულებენ ჭადრები,
დაგიტოვებ სარკმელთან ლურჯთვალეება კესანებს...
იქ მიპოვი, ოდესმე, თუკი მოგენატრები —
სადაც დროის ქარები მოგონებებს კეცავენ!

ჩქამი არსად გაისმის, გაირინდა სამყარო,
ჩვეულ იდუმალბით — ლაჰვარდს მიხმობს ზეცა მე...
მსურს, დავტოვო ყოველი, სული სხეულს გავყარო,
ცისკენ ვილტვი, თუმც მინას, მაინც ვერ გავეცალე!

შენ, გულო ჩემო!

შენ, გულო ჩემო, დაჭრილო ასგზის,
ხანაც მტრისა და ხანმოძმის ისრით...
დაშრეტილსა და სისხლისგან დაცლილს,
ვერ გადაგყარე ცრემლების ნისლი!

რომ არასოდეს გეტანჯა მაშვრალს,
უნუგეშობით — მწუხარე ყოფის...
ტანს გულგრილობა მოგარგე ჯავშნად,
ყინულით გივსე — ფიალა გრძნობის!

თუმც არ ისურვე... გრქმეოდა გულქვეა,
კვლავ, გატოკებდა ტკივილი სხვათა.
გლახაკში — ჯვარცმულს ხედავდი უფალს,
შეგცვალა ვერვინ, ვერავინ გმართა!

შენ, გულო ჩემო, დაჭრილო ასგზის,
ხანაც მტრისა და ხან მოძმის ისრით...
ფერფლად ქცეული — ტკივილთა ხანძრით,
ვითარც ფენიქსი, ხელახლა იშვი!

